

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Miljøgodkendelse

af husdyrbrug

Ruevejen 18

5750 Ringe

§ 12

Denne godkendelse er givet til:

CVR-nr. 11 24 90 35

Jens Friis Vistrup

Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup

Miljøgodkendelsen gives efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der meddeles godkendelse til en svineproduktion på i alt 528,8 dyreenheder på Ruevejen 18, 5750 Ringe samt til at udbringe husdyrgødning på 360,2 ha.

Godkendelsens vilkår ligger inden for rammerne af bekendtgørelser, vejledninger o. lign. udgivet af Miljøministeriet.

Godkendelsesdato: 30. juni 2016

Indhold

Miljøgodkendelse.....	3
Datablad	3
Afgørelse	4
Ikrafttræden og bortfald af miljøgodkendelsen	5
Vilkår for miljøgodkendelsen	5
Andre regler.....	10
Retsbeskyttelse	11
Klagevejledning	12
Modtagere af kopi af afgørelsen.....	12
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering.....	13
1. Resumé og samlet vurdering	13
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	13
1.2 Ikke-teknisk resumé	13
1.3 Offentlighed.....	14
2. Grundforhold	14
2.1 Ansøger og ejerforhold.....	14
2.2 Godkendelsespligt og godkendelsens omfang	15
2.3 Udnyttelsesfrist.....	16
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	16
3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, afstandskrav m.v.	16
3.2 Landskabelige hensyn	17
4. Husdyrbrugets anlæg	18
4.1 Produktion	18
4.2 Indretning	18
4.3 Drift af husdyrbrugets anlæg.....	19
4.4 Gødningsproduktion og -opbevaring.....	20
5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	21
5.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak	21
5.2 Påvirkning af naboer	24
5.3 Uheld og driftsforstyrrelser	27
6. Forurening og gener fra bedriftens arealer.....	27
6.1 Bedriftens arealer.....	27
6.2 Drift af arealerne	29
6.3 Gødningsproduktion og -håndtering.....	29
6.4 Påvirkning af naturområder med ammoniak	30
6.5 Påvirkning af overfladevand.....	31
6.6 Påvirkning af grundvand	35
7. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	35
8. Egenkontrol	38
9. Ophør af husdyrbruget	38
10. Alternative muligheder.....	39
11. Relevant lovgivning m.v.	39
Kortbilag 1 (udbringningsarealer).....	40
Kortbilag 2 (transportveje).....	42

Miljøgodkendelse

Datablad

Ansøger, ejer og kontaktperson	Jens Friis Vistrup Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup Tlf. 62 27 21 32 Mobil 20 13 19 32 vistrup@mail.tele.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Horseholm Ruevejen 18 5750 Ringe
Ejendomsnummer	4300017119
Matrikelnumre	16a, Vantinge By, Vantinge m.fl.
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	17578
CVR-nummer	11 24 90 35
P-nummer	1000205754
Godkendelsen omfatter	Svineproduktion bestående af 18.590 stk. slagtesvin (25-110 kg) pr. år, svarende til 528,8 dyreenheder med den på godkendelsestidspunktet gældende omregningsfaktor. Udbringning af husdyrgødning svarende til 503,9 dyreenheder på et areal på 360,2 ha.
Tilsynsmyndighed	Faaborg-Midtfyn Kommune Miljøafdelingen By, Land og Kultur Mellemgade 15 5600 Faaborg Tlf. 72 53 21 40 teknik@fmk.dk

Afgørelse

Faaborg-Midtfyn Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på i alt 528,8 dyreenheder i svin på landbrugsejendommen Ruevejen 18, 5750 Ringe, samt udbringning af husdyrgødning på 360,2 ha landbrugsjord tilhørende bedriften. Godkendelsen omfatter alle arealer, der drives under bedriften, CVR-nr. 11 24 90 35 (Jens Friis Vistrup). Godkendelsen erstatter miljøgodkendelsen af husdyrbruget meddelt 6. december 2006, der derfor bortfalder, når godkendelsen tages i brug.

Miljøgodkendelsen gives efter § 12, stk. 3, i husdyrloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Faaborg-Midtfyn Kommune giver godkendelsen, da kommunen på baggrund af gældende lovgivning, Miljøstyrelsens vejledninger og beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem vurderer, at

- ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- indretning og drift af husdyrbruget, herunder udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne, kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven.
- projektet ikke forringer bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller skader levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.
- husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Forudsætningerne for miljøgodkendelsen er de oplysninger, der er givet i ansøgningmaterialet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 79.338, version 4 af 13. april 2016 med tilhørende bilag, samt øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent.

Hvis ikke godkendelsens forudsætninger er opfyldt, eller godkendelsens vilkår ikke efterleves, kan dette medføre, at hele eller dele af godkendelsen bortfalder.

Godkendelsen skal være udnyttet fuldt ud senest to år efter godkendelsesdatoen, ellers vil godkendelsen helt eller delvist bortfalde.

Godkendelsesdato: 30. juni 2016

Venlig hilsen

Olav Bojesen
Afdelingsleder

Jacob Sterup
Biolog

Afgørelsen annonceres på www.fmk.dk/politik den 30. juni 2016

Klagefristen udløber den 28. juli 2016

Søgsmålsfristen udløber den 30. december 2016

Næste revurdering påbegyndes senest 2026

**By, Land og Kultur -
Miljøafdelingen**

Mellemgade 15
5600 Faaborg

Tlf. 72 53 21 40
Fax 72 53 05 31
teknik@fmk.dk
www.fmk.dk

30-06-2016

Sagsid. 09.17.18-P19-4-15

Kontakt

Jacob Sterup
Dir. tlf. 72 53 21 32
jaste@fmk.dk

Åbningstid

Mandag	10:00-15:30
Tirsdag	10:00-14:00
Onsdag	LUKKET
Torsdag	10:00-17:00
Fredag	10:00-12:00

Telefontid

Mandag-onsdag	8:00-15:30
Torsdag	8:00-17:30
Fredag	8:00-12:30

Ikrafttræden og bortfald af miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår gælder fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er taget i brug, medmindre et senere tidspunkt er angivet i det enkelte vilkår. Godkendelsen regnes for at være taget i brug på det tidspunkt, hvor en godkendelsespligtig ændring eller udvidelse af husdyrbruget er påbegyndt. Dette vil eksempelvis sige det tidspunkt, hvor der påbegyndes opførelse af et nyt staldanlæg eller opbevaringsanlæg, eller hvor dyreholdet ændres således, at det ikke længere svarer til den allerede tilladte produktion.

Den aktuelle godkendelse omfatter følgende godkendelsespligtige ændringer:

- Ændring af dyrehold til en årlig produktion på mere end 15.000 slagtesvin (30-102 kg), svarende til 357,2 dyreenheder.

Hvis godkendelsen ønskes benyttet, skal dette ske inden for udnyttelsesfristen, jf. vilkåret om udnyttelse af godkendelsen. Hvis godkendelsen ikke eller kun delvist tages i brug, vil godkendelsen helt eller delvist bortfalde.

Hvis godkendelsen, efter at være taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår.

Generelle forhold

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering samt godkendelsens vilkår.
2. Der skal i den daglige drift være en person, der er bekendt med vilkårene i denne godkendelse, og som sikrer, at de overholdes.
3. Den ansvarlige for bedriften skal underrette Faaborg-Midtfyn Kommune, når godkendelsen tages i brug. Dette skal ske senest på det tidspunkt, hvor en godkendelsespligtig ændring påbegyndes.

Produktion

4. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter et svinehold bestående af en årlig produktion på maksimalt 18.590 slagtesvin (25-110 kg). Herudover må der være op til 5 heste (500-700 kg). Dyreholdet svarer til 528,8 dyreenheder med den på godkendelsestidspunktet gældende omregningsfaktor.

Der tillades variation i den gennemsnitlige indgangsvægt og afgangsvægt under forudsætning af, at den tilladte produktionsstørrelse (omregnet i dyreenheder) ikke overskrides.

5. Udnyttelse af godkendelsen

Fristen for udnyttelse af godkendelsen er to år regnet fra godkendelsesdatoen. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet fuldt ud senest på dette tidspunkt, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er udnyttet.

6. Fodring af slagtesvin / fosfor

Den totale mængde fosfor (P) ab dyr pr. år, beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin, skal være mindre end 11.743 kg P pr. år. Samtidig må fosforemissionen pr. dyreenhed (beregnet ud fra den på godkendelsestidspunktet gældende omregningsfaktor) maksimalt være 22,3 kg P pr. år.

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram P pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

Drift

7. Ventilationsanlæg

Ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst fire gange om året. Dette skal fremgå af egenkontrol-journal.

8. Rengøring af staldanlæg

Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne/båsene og foderarealernes bund holdes tørre, og at staldene og fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr.

9. Tankning

Tankning skal foregå således, at spild undgås. Tankpistolen må ikke kunne fastlåses under tankning, og der skal hele tiden være en person til stede ved tankning for at undgå overløb eller spild.

10. Fluer

Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Indretning

11. Overdækning af gyllebeholdere

Ejendommens to gyllebeholdere på hhv. 2.545 og 4.000 m³ skal være forsynet med fast overdækning (teltoverdækning eller lignende).

12. Belysning

Belysning i og ved husdyrbrugets anlæg skal være i form af lavenergibelysning, overalt hvor dette er muligt.

13. Olietanke

Diesel- og fyringsolietanke skal være sikret med værn mod påkørsel eller være placeret således, at der ikke er risiko for påkørsel.

14. Øvrige olieprodukter og kemikalier

Tønder, dunke o.l. med olieprodukter, spildolie, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord eller grundvand. Dette kan være ved opbevaring på et fast, støbt gulv med opkant og uden afløb eller i/over et tæt kar med opsamlingskapacitet svarende til indholdet af den største beholder.

15. Skadedyr

Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Gødningshåndtering på anlægget

16. Påfyldning af gylle

Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.

Dette kan være ved:

1) Anvendelse af faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles.

2) Sugning med overløbssikring, således at gyllen ved overfyldning løber tilbage til gyllebeholderen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren kan dokumentere, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle uden for gyllebeholderen.

Gener fra husdyrbrugets anlæg

17. Lugt

Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Ved væsentlige lugtgener forstås, at nedenstående genekriterier er overskredet.

Kategori	Genekriterie (OU _E /m ³)
Byzone eller sommerhusområde	5
Bolig i samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål e.l.	7
Enkeltboliger uden landbrugspligt, der ikke er ejet af driftsherren	15

18. Støj

Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier.

Tidsrum	Mandag-fredag		Lørdag		Søndag og helligdage	Alle dage
	7-18	18-22	7-14	14-22	7-22	
Enkeltboliger i landzone	55	45	55	45	45	40
Byzone og områder i landzone udlagt til boligformål	45	40	45	40	40	35
Sommerhusområder og områder udlagt til rekreative formål	40	40	40	40	40	35

I natperioden mellem kl. 22-7 (alle dage) må der ikke forekomme spidsværdier, der overstiger grænseværdien med mere end 15 dB(A).

19. Støv

Virksomheden må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige, uden for virksomhedens areal.

20. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares således, at de ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller forbi passerende.

Uheld og driftsforstyrrelser

21. Uheld og driftsforstyrrelser

Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Dette gælder især for opbevaring, anvendelse og transport af foder, gødning, olie og kemikalier, hvor risikoen for uheld og efterfølgende forurening af jord, grundvand og overfladevand (f.eks. gennem nedsivning, overfladeafstrømning eller afledning via overfladeafløb/tagnedløb og dræn) skal forhindres bedst muligt.

22. Overfladeafløb

Senest seks måneder efter, at godkendelsen er taget i brug, skal overfladeafløb, tagnedløb og lignende være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, f.eks. i tilfælde af udslip fra gyllebeholdere, fortanke eller pumperør.

23. Beredskabsplan

Virksomheden skal have udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen og have indsendt en kopi af planen til kommunen. Beredskabsplanen skal fortælle, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indeholde de samme punkter som det forslag til beredskabsplan, der udgør bilag 4 til "Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" fra 2006. Den skal således indeholde instrukser for brand og evakuering, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt, og den skal indeholde relevante telefonnumre samt oplysninger om placering af stophaner og hovedafbrydere. Desuden skal der være et oversigtskort over ejendommen samt et kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.

Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et sprog, der er forståeligt for medarbejderne. Planen skal gennemgås og om nødvendigt opdateres mindst en gang årligt.

Arealanvendelse**24. Udbringningsarealer**

Inden for bedriftens ejede og forpagtede arealer må der udelukkende udbringes husdyrgødning på de 360,2 ha udbringningsarealer, der er indtegnet på kortbilag 1. Nye udbringningsarealer må først tages i brug, når de er anmeldt til og accepteret skriftligt af tilsynsmyndigheden.

25. Maksimal udbringning af organisk gødning

På bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer må der inden for et planår udbringes husdyrgødning i form af svinegylle og afgasset biomasse (samt dybstrøelse fra fem heste) svarende til maksimalt 1,40 dyreenheder/ha og 503,9 dyreenheder i alt samt maksimalt 25,3 kg fosfor/ha. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning, herunder spildevandsslam.

26. Ændring af gødningstype

Hvis der ønskes udbragt andre typer organisk gødning end omtalt i vilkåret om maksimal udbringning af organisk gødning, skal dette anmeldes til tilsynsmyndigheden. Ændringen kan ske inden for rammerne af denne godkendelse, hvis det ikke vil medføre en øget kvælstofudvaskning og ikke på andre områder giver en væsentligt øget miljøpåvirkning. Der må ikke udbringes andre typer organisk gødning, inden det er accepteret skriftligt af tilsynsmyndigheden.

27. Efterafgrøder / reduceret kvælstofnorm / udnyttelsesprocent for afgasset biomasse

Bedriften kan vælge mellem de løsninger, der er præsenteret i nedenstående tabel, med henblik på at reducere udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne.

Situation	Udnyttelsesprocent for afgasset biomasse (minimum)	Ekstra efterafgrøder, %	Reduktion i N-kvote, %
Der udbringes i alt op til 1,40 DE/ha, hvoraf afgasset biomasse udgør maksimalt 0,93 DE/ha (335,0 DE i alt ud af 503,9 DE udbragt).	60	6	12
	65	6	7
	70	6	3
Der udbringes i alt op til 1,14 DE/ha, hvoraf afgasset biomasse udgør maksimalt 0,67 DE/ha (243,0 DE i alt ud af 411,9 DE udbragt).	60	6	6
	65	6	2,5
	70	6	0

- "Udnyttelsesprocent for afgasset biomasse" angiver den udnyttelsesprocent, der som minimum skal angives for den afgassede biomasse i virksomhedens gødningsregnskab.
- "Ekstra efterafgrøder" er det ekstra areal med efterafgrøder (ud over det generelle krav om efterafgrøder), angivet i % af bedriftens efterafgrødegrundlag, der hvert år skal udlægges. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning, og de kan erstattes af

alternative virkemidler efter de samme regler. De ekstra efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder. Kravet om ekstra efterafgrøder skal (om muligt) skrives ind i det årlige gødningsregnskab.

- "Reduktion i N-kvote" angiver, hvor meget udbringningsarealernes samlede kvælstofkvote som minimum skal reduceres med i forhold til Plantedirektoratets normal.

Eksempel på brug af tabellen:

I øverste løsningsmulighed udbringes der husdyrgødning op til harmonigrænsen på 1,40 DE/ha, hvoraf maksimalt 0,93 DE/ha udgøres af afgasset biomasse. Den afgassede biomasse skrives ind i gødningsregnskabet med en udnyttelsesprocent på 60. I denne situation skal der udlægges 6 % ekstra efterafgrøder og kvælstofnormen skal reduceres med minimum 12 %. I gødningsregnskabet må der ikke angives en udnyttelsesprocent på under 60 for den afgassede biomasse.

Reduktion af kvælstofudvaskningen kan evt. gennemføres anden måde, hvis det forudgående dokumenteres over for tilsynsmyndigheden gennem beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende, at dette ikke vil resultere i en større kvælstofudvaskning, end der er ved en af de nævnte muligheder.

Kontrolvilkår

28. Egenkontrol vedrørende vand- og energiforbrug

Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel o.l.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet, eller er væsentligt højere, end hvad der kan forventes, skal der gøres en indsats for at nedbringe forbruget. Der skal kunne redegøres for denne indsats i forbindelse med miljøtilsyn.

29. Egenkontrol vedrørende fodring

Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- Antal producerede dyr
- Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne

P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes én gang årligt – i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet – for en sammenhængende periode på 12 måneder.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, hvis der anvendes hjemmeblandet foder.

30. Dokumentation

Virksomheden skal altid kunne dokumentere, at produktionsomfang, fodring, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer. Til dette formål skal som minimum følgende dokumenter opbevares for de fem seneste år/planår, de skal kunne forevises ved tilsyn, og de skal indsendes til tilsynsmyndigheden på forlangende:

- Husdyrindberetning
- Regnskaber for solgte dyr / slagterifregninger
- Mark- og gødningsplan
- Forpagtningsaftaler
- Indsendt gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning
- Skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning
- Logbog vedrørende vand- og energiforbrug
- Logbog/produktionskontrol, indlægssedler fra foderblandinger for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter.
- Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr

31. Lugt

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden for egen regning lader foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af tilsynsmyndigheden. Hvis lugtmålingen viser, at virksomheden medfører væsentlige lugtgener, skal virksomheden gennemføre lugtreducerende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene reduceres så meget, at lugtgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

32. Støj

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning efterviser, at de stillede støjkraav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder. Hvis støjmålingen viser, at støjkraavene ikke er overholdt, skal virksomheden udarbejde et projekt med tidsplan for udførelse af støjdæmpende foranstaltninger.

33. Støv

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden gennemfører støvreducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

Andre vilkår**34. Konsekvenser af manglende overholdelse af vilkår vedrørende produktionen**

Såfremt vilkårene vedrørende produktionens omfang, fodring eller overdækning af gyllebeholdere ikke overholdes, kan tilsynsmyndigheden forlange, at produktionen nedbringes. Formålet er at modsvare den øgede påvirkning af omgivelserne, der kan være sket som følge af den manglende vilkårsoverholdelse. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at ansøger med dette formål udarbejder og efterlever en plan for i en periode at nedbringe produktionen. Planen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

35. Konsekvenser af manglende overholdelse af vilkår vedrørende arealanvendelse

Såfremt vilkårene om maksimal udbringning af organisk gødning eller efterafgrøder / reduceret kvælstofnorm / udnyttelsesprocent for afgasset biomasse ikke overholdes, kan tilsynsmyndigheden forlange, at udbringningen af husdyrgødning reduceres, eksempelvis ved at nedbringe produktionen. Formålet er at modsvare den øgede påvirkning af omgivelserne, der kan være sket som følge af den manglende vilkårsoverholdelse. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at ansøger med dette formål udarbejder og efterlever en plan for i en periode at reducere udbringningen af husdyrgødning. Planen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

36. Ophør af drift

Ved ophør af driften skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning.

Andre regler

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ændring af drift og indretning af husdyrbruget

Ændringer på husdyrbruget, der kræver godkendelse efter husdyrloven, må ikke påbegyndes eller gennemføres, inden der er meddelt skriftlig godkendelse.

Ændring af udbringningsarealer

Udskiftning af bedriftens udbringningsarealer skal anmeldes til kommunen, jf. §§ 25 og 26 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen; bek. nr. 1283 af 8. december 2014). Ændringer skal anmeldes til Faaborg-Midtfyn Kommune inden planårets begyndelse den 1. august. Nye arealer kan erstatte arealer i denne godkendelse, hvis de nye arealer har mindst samme omfang og ikke er mere sårbare. Kommunen skal i hvert tilfælde vurdere, om ændringerne kan gennemføres inden for rammerne af denne godkendelse. Ændringer må ikke sættes i værk, før kommunen har accepteret dem. Anmeldelse skal udarbejdes og indsendes til kommunen via www.husdyrgodkendelse.dk eller på et andet digitalt system, der opfylder kravene, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 5.

§ 3-områder

Landbrugsdrift på arealerne må ikke medføre tilstandsændringer af naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Erhvervsaffald

Virksomhedens affald skal sorteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Farligt affald

Farligt affald, herunder spildolie, skal håndteres i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Faaborg-Midtfyn Kommune. Hermed gælder bl.a., at farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde. Beholdere skal være løftet fra gulvet, så evt. utætheder opdages, og således at spild ikke beskadiger andre beholdere.

Byggetilladelse

Der skal søges og meddeles byggetilladelse ved kommunen inden opstart af byggeri og ændring af bygningers anvendelse. Byggetilladelse er *ikke* indeholdt i denne godkendelse.

Miljøuheld

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand skal virksomheden straks alarmere alarmcentralen på tlf. 112. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin eller kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens miljøafdeling kontaktes telefonisk i åbningstiden (tlf. 72 53 21 40). Ved tvivlstilfælde skal virksomheden kontakte alarmcentralen på tlf. 112.

Retsbeskyttelse

Nogle af vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrloven. Det betyder, at det ikke vil være muligt at skærpe disse vilkår inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Kommunen skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i husdyrloven, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Kommunen tager initiativ til dette ved at sende et oplæg til indehaveren af godkendelsen om kommunens foreløbige overvejelser om revurderingen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrloven).

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Faaborg-Midtfyn Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret.

Vi giver ansøger besked, hvis afgørelsen påklages. Senest tre uger efter klagefristens udløb videresender vi klagen til behandling i Natur- og Miljøklagenævnet sammen med vore bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Vore bemærkninger sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Natur- og Miljøklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, afgørelsen har været offentligt annonceret.

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Jens Friis Vistrup, Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup (vistrup@mail.tele.dk)
- Anne Sloth, Centrovice, asl@centrovice.dk
- Sundhedsstyrelsen (syd@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen af Danmark (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening (dnfaaborg-midtfyn-sager@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening Faaborg-Midtfyn (faaborg-midtfyn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator Frode Thorhauge (frodethorhauge@stofanet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Det Økologiske Råd (husdyr@ecocouncil.dk)

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne. Desuden er der redegjort for, om husdyrbruget lever op til husdyrlovens¹ krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår for virksomhedens indretning og drift, der meddeles i godkendelsen. Vilkårene skal medvirke til at sikre,

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, og dermed godkendelsen, er den ansøgning om miljøgodkendelse, der er indsendt gennem Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, samt øvrige oplysninger indsendt eller givet af ansøger eller ansøgers konsulent.

1. Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Jens Friis Vistrup, Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup, har ansøgt om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Ruevejen 18, 5750 Ringe. Der er søgt om en udvidelse af slagtesvineproduktionen på ejendommen fra 15.000 stk. slagtesvin (30-102 kg) til 18.590 stk. slagtesvin (25-110 kg). Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med udvidelsen.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Ruevejen 18 samt bedriftens samlede udbringningsarealer, der drives under CVR-nr. 11 24 90 35 (Jens Friis Vistrup). Der er søgt om godkendelse til at udbringe husdyrgødning fra 503,9 dyreenheder på 360,2 ha ejet/forpagtet areal (svarende til 1,40 dyreenheder/ha). Arealerne ligger alle i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Faaborg-Midtfyn Kommune gennem Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, første gang den 8. september 2015. Ansøgningen har skemanummer 79.338 i it-ansøgningssystemet. Faaborg-Midtfyn Kommune har afgjort sagen på baggrund af den sidst indsendte version af ansøgningen, version 4 af 13. april 2016.

It-ansøgningssystemet har foretaget en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Disse beregninger har sammen med ansøgningens øvrige oplysninger udgjort grundlaget for kommunens miljøvurdering og afgørelse.

1.2 Ikke-teknisk resumé

Jens Friis Vistrup har søgt om at udvide slagtesvineproduktionen på Ruevejen 18 fra 15.000 stk. slagtesvin (30-102 kg) til 18.590 stk. slagtesvin (25-110 kg). Hele udvidelsen sker i de eksisterende svinestalde. Der opføres derfor ingen nye bygninger.

Lugtemissionen fra husdyrbruget stiger på grund af det øgede dyrehold. Geneafstanden i forhold til enkeltboliger uden landbrugspligt bliver 160 m efter udvidelsen. Der ligger én nabobeboelse inden for denne afstand, Ruevejen 16. Denne ejendom ejes af ansøger, og der er derfor ikke krav vedrørende lugt i forhold til denne ejendom. Boliger i samlet bebyggelse eller byzone bliver ikke påvirket med lugt over genekriteriet.

¹ Bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven).

Antallet af transporter til/fra husdyrbruget vil stige, dels som følge af udvidelsen, dels fordi husdyrgødningen fremover vil blive kørt til/fra afgang på biogasanlæg. Det samlede antal transporter forventes at stige med ca. 46 %.

Udvidelsen af dyreholdet medfører, at ammoniaktabet fra husdyrbruget stiger med ca. 41 %, hvilket giver en øget påvirkning af næringsstoffølsomme naturområder i nærheden af husdyrbruget. Merpåvirkningen forventes ikke at give tilstandsændringer af naturområderne.

For at leve op til kravene om anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, er gyllebeholderne forsynet med fast overdækning. Desuden bliver fosforindholdet i foderet mindre end normen for at reducere mængden af fosfor i husdyrgødningen.

Størsteparten af husdyrgødningen udbringes på i alt 360,2 ha ejede/forpagtede arealer, og den resterende mængde husdyrgødning afsættes til biogasanlæg. Der udbringes husdyrgødning svarende til op mod 1,40 dyreenheder/ha på egne arealer.

For at reducere kvælstofudvaskningen fra arealerne, er der valgt forskellige tiltag. Der etableres således ekstra efterafgrøder ud over de generelle krav, og kvælstofgødskningen reduceres i forhold til normtallene. De specifikke krav til efterafgrøder og reduceret kvælstofnorm vil afhænge af udnyttelsesprocenten for den gødning, der modtages retur fra biogasanlægget. Kvælstofudvaskningen er beregnet til ca. 48 kg kvælstof/ha/år, mens nitratudvaskningen til grundvandet inden for de nitratfølsomme indvindingsområder er beregnet til mellem 54 og 57 mg nitrat/l. Der sker ikke nogen øget udvaskning til grundvand.

Faaborg-Midtfyn Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget på Ruevejen 18. Kommunen vurderer, at når godkendelsens vilkår overholdes,

- har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- kan indretning og drift af husdyrbruget, herunder udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne, ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrloven.
- forringer projektet ikke bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller skader levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.
- kan husdyrbruget i øvrigt drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

1.3 Offentlighed

I forbindelse med sagen er der foretaget partshøring af de nærmeste naboer til husdyrbruget.

9. september 2015: Indledende annoncering på kommunens hjemmeside, www.fmk.dk. Der kom ingen kommentarer i denne forbindelse.

25. maj 2016: Partshøringsmateriale udsendt med en frist på tre uger til at komme med kommentarer. Samme dag blev udkast til afgørelse sendt i høring hos ansøger.

Vi modtog bemærkninger fra én nabo i forbindelse med høringen. Vedkommende havde ikke noget mod udvidelsen af dyreholdet som sådan, men var bekymret over den øgede trafik med meget store køretøjer, da der i forvejen på visse tider er tæt og forstyrrende trafik, og de bor tæt på vejen. Faaborg-Midtfyn bemærker, at vi ikke finder, at husdyrbrugets transporter vil give anledning til miljømæssige gener, der ligger ud over, hvad man må tåle, når man bor i landzone. Landzonen betragtes traditionelt som landbrugets arbejdsområde

Ansøger/konsulent havde enkelte bemærkninger/rettelsesforslag, og godkendelsen er blevet tilrettet i forhold til disse.

2. Grundforhold

2.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysninger om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for, at virksomheden indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte godkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske enhed. Dette er den person eller virksomhed, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget.

Miljøgodkendelsen er meddelt til CVR-nr. 11 24 90 35, Jens Friis Vistrup, Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup.

Ejer af ejendommen ifølge BBR: Jens Friis Vistrup

Ejer af dyreholdet ifølge CHR: Jens Friis Vistrup

Virksomhed, der driver arealerne, ifølge NaturErhvervstyrelsens register over støtteansøgere: CVR-nr. 11 24 90 35, Jens Vistrup

Virksomhedens navn og adresse ifølge CVR: Jens Friis Vistrup, Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer ud fra ovenstående oplysninger, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

2.2 Godkendelsespligt og godkendelsens omfang

Husdyrbrug med over 75 dyreenheder må ikke etableres, udvides eller ændres, før der er meddelt godkendelse heraf efter § 11 eller § 12 i husdyrloven, jf. § 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen². Første gang der meddeles godkendelse efter husdyrlovens § 11 eller § 12, skal godkendelsen omfatte hele anlægget og bedriftens arealer, jf. husdyrlovens § 103. Hvis der afsættes husdyrgødning til arealer på andre bedrifter, skal også disse arealer vurderes i forbindelse med godkendelsen.

I denne sag kræves miljøgodkendelse, da dyreholdet udvides.

Ruevejen 18 har også hidtil været omfattet af en miljøgodkendelse, meddelt efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Husdyrbruget skal derfor godkendes efter husdyrlovens § 12, stk. 3, idet der er tale om en ændring (udvidelse) af et husdyrbrug, der i forvejen er over de størrelsesgrænser, der fremgår af husdyrlovens § 12, stk. 1 (i dette tilfælde 210 dyreenheder i slagtesvin / 2.000 stipladser).

Idet det er første gang, husdyrbruget godkendes efter husdyrloven, skal godkendelsen omfatte hele anlægget og bedriftens arealer, jf. husdyrlovens § 103, stk. 2.

Hvis ejendommens anlæg er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med en anden ejendoms anlæg, skal de pågældende anlæg godkendes samlet, jf. husdyrlovens § 13.

Jens Friis Vistrup ejer én anden ejendom med svineproduktion, der drives under samme CVR-nr., nemlig Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup. Den tilladte produktion her er på 7.000 stk. slagtesvin (30-100 kg) og 7 heste (500-700 kg), svarende til 163,5 dyreenheder. Der er ikke søgt om ændringer på Faaborgvej 62.

Derudover lejer Jens Friis Vistrup sig ind med produktioner på følgende adresser:

- Palleshavevej 8, 5750 Ringe. Den tilladte produktion er på 1.350 stk. slagtesvin (30-102 kg) og 15.400 stk. smågrise (7,2-30 kg), svarende til 100,2 dyreenheder.
- Havrevænget 4, 5750 Ringe. Den tilladte produktion er på 8.715 stk. slagtesvin (30-102 kg), svarende til 207,5 dyreenheder.
- Tingskovvej 10, 5750 Ringe. Den tilladte produktion er på 920 stk. slagtesvin (32-110 kg) og 10.000 stk. smågrise (7,3-32 kg), svarende til 72,7 dyreenheder.

Der er ikke søgt om ændringer på nogen af disse ejendomme.

² Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer i denne sag, at ejendommene er teknisk og forureningsmæssigt adskilt i en sådan grad, at det er muligt at bedømme og regulere ejendommene hver for sig i godkendelsesmæssig henseende. Der er her lagt vægt på, at ejendommene ligger geografisk adskilt og ikke deler tekniske anlæg, der har forbindelse til husdyrproduktionen. Det er tillagt mindre betydning, at der vil ske transport af dyr mellem de enkelte ejendomme. Denne godkendelse skal derfor kun omfatte anlæggene på ejendommen Ruevejen 18. Vurderingen er foretaget på baggrund af et notat fra Skov- og Naturstyrelsen om anlægsbegrebet³.

2.3 Udnyttelsesfrist

Kommunen skal fastsætte en frist for udnyttelse af godkendelsen. Fristen bør normalt ikke sættes til senere end to år fra godkendelsesdatoen, og omfatter godkendelsen planlagte udvidelser eller ændringer, bør fristen for at udnytte denne del af godkendelsen ikke overstige fem år fra godkendelsesdatoen, jf. husdyrlovens § 33.

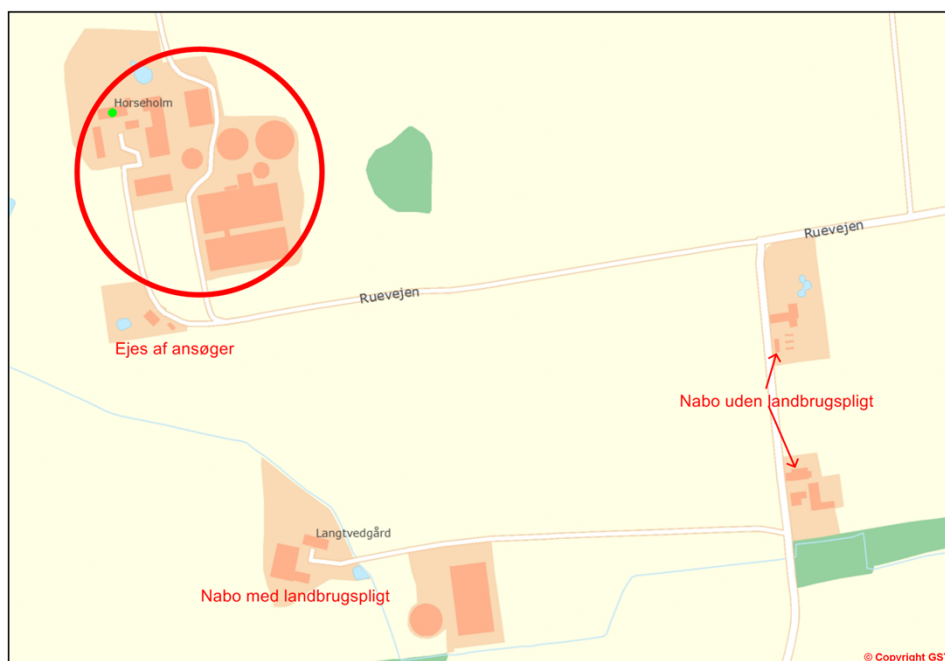
I denne sag gives en frist på to år til at udnytte godkendelsen, da der ikke er særlige grunde til at give en længere udnyttelsesfrist end de to år, der normalt skal gives ifølge husdyrloven.

Hvis godkendelsen, efter at være taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år (jf. husdyrlovens § 33, stk. 3).

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, afstandskrav m.v.

Husdyrbruget på Ruevejen 18 er placeret i landzone ca. 1 km øst for Heden. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste naboer fremgår af figur 3.1, og de korteste afstande fra staldanlæg til omkringboende er angivet i tabel 3.1.

Figur 3.1. Oversigtskort over husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste naboer.

³ Miljø- og Energiministeriets og Fødevareministeriets redegørelse for begrebet anlæg/projekt i relation til VVM-reglerne, planlovens regler om landzonetilladelse og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrproduktion. Skov- og Naturstyrelsen, 12. april 1999.

Tabel 3.1. Korteste afstand fra staldanlæg til nabobeboelse/byzone.

Type af beboelse / zone	Afstand
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ruevejen 16 – ejes af ansøger)	ca. 60 m
Nærmeste nabobeboelse med landbrugspligt (Ruevejen 14)	ca. 245 m
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ruevejen 21)	ca. 430 m
Samlet bebyggelse ^a (Hedebvej 15)	ca. 1,2 km
Byzone (Ringe)	ca. 3,6 km

^a Samlet bebyggelse: En beboelsesbygning ligger i samlet bebyggelse, hvis der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom, jf. § 2 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke.

Der ligger 19 boliger inden for 1.025 m fra husdyrbrugets anlæg, heraf 13 boliger uden landbrugspligt.

Ejendommen ligger ikke inden for byggelinjer omkring skove, søer, åer, kyster, kirker og fortidsminder.

Jf. § 6 i husdyrloven må der ikke ske udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse. Alle eksisterende stalde og gødningsopbevaringsanlæg ligger mindst 50 m fra nærmeste nabobeboelse.

Der opføres ikke nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Der er derfor ikke vurderet i forhold til de generelle afstandskrav (jf. § 8 i husdyrloven).

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at afstandskravene er overholdt.

3.2 Landskabelige hensyn

Det er en del af formålet med husdyrloven at bevare værdifulde bebyggelser, kultur- og bymiljøer og landskaber, samt at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource, jf. husdyrlovens § 1. I henhold til husdyrlovens § 23 skal kommunen varetage hensynet til de landskabelige værdier og kan på denne baggrund fastsætte yderligere vilkår efter § 29.

I Faaborg-Midtfyn Kommunes Kommuneplan 2013⁴ er kommunens åbne land opdelt i tre kategorier, nemlig landskaber, der hhv. skal beskyttes, skal vedligeholdes og kan ændres. Ruevejen 180 ligger inden for et landskab, der skal vedligeholdes.

Ruevejen 18 ligger ikke inden for fredede områder, arkæologiske beskyttelsesområder eller særligt bevaringsværdige landsbyer, landsbyejerlav eller hovedgårdsejerlav.

Som nævnt ovenfor ligger anlægget inden for et "Landskab der ønskes vedligeholdt". I områder, hvor de karaktergivende landskabstræk skal vedligeholdes, skal udviklingen og de deraf følgende forandringer ske i overensstemmelse med den eksisterende landskabskarakter, som den er beskrevet for det enkelte karakterområde. Nyt byggeri og tekniske anlæg kan således opføres, hvis det indpasses i den eksisterende landskabskarakter og tager hensyn til de særlige visuelle oplevelsesmuligheder.

Landskabsmæssigt ligger Ruevejen 18 inden for "Vejle-Egeskov Moræneflade". I Fyns Amts landskabskarakterbeskrivelse og -analyse fra 2006 for dette område, er landskabskarakteren bl.a. beskrevet således: "*Landskabskarakteren er betinget af en bølget moræneflade, som har været grundlaget for udbredelsen af jordbrug, med intensiv dyrkning, drevet af middelstore gårde. Området er præget af middel/storskala jordbrug i omdrift samt små/middelstore løvskovsområder, som ligger spredt i området. Bebyggelsen, som er meget velholdt, består af mange mindre landsbyer, husmandssteder og gårde langs vejene samt gårde som ligger tilbage trukket fra vejen. De overordnede landskabsrum afgrænses af skovene, mens landskabsrummene opdeles af bevoksede diger af forskellig bevoksningstæthed, som primært betinger en åben afgrænsning. Muligheden for at se langt findes mange steder, og landskabet opleves som et middel-/storskala landskab med et svagt mønster. Strukturen præges primært af landbrugs- og skovflader*

⁴ Kommuneplan 2013 kan ses på <http://faaborg-midtfyn-2013.cowi.webhouse.dk/>

som brydes af linier i form af de bevoksede diger. Antallet af landskabselementer får området til at fremstå med en sammensat kompleksitet". I landskabsanalysen er der udpeget områder med visuelle oplevelsesmuligheder. Ruevejen 18 ligger ikke inden for et af disse områder.

I den aktuelle sag opføres ikke nyt byggeri.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er påkrævet at stille skærpede vilkår af landskabelige hensyn.

4. Husdyrbrugets anlæg

4.1 Produktion

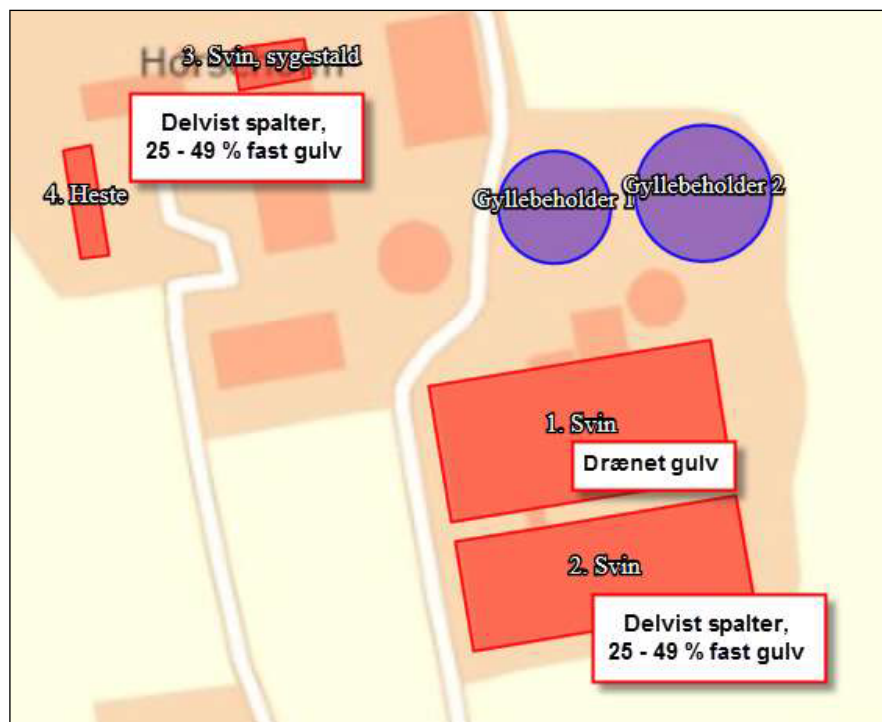
Der ønskes en udvidelse af slagtesvineproduktionen på Ruevejen 18, således at der fremover vil være en årlig produktion på 18.590 stk. slagtesvin (25-110 kg). Det samlede dyrehold ændres fra 359,3 til 528,8 dyreenheder. Fordelingen på stald i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabel 4.1.

Tabel 4.1. Oversigt over dyrehold i nudrift og ansøgt drift.

Dyretype	Nudrift			Ansøgt drift		
	Antal dyr	Stipladser	Dyreenheder	Antal dyr	Stipladser	Dyreenheder
Slagtesvin (nudrift 30-102 kg, ansøgt 25-110 kg), producerede dyr	15.000	4.090	357,2	18.590	4.650	526,6
Heste (500-700 kg), årsdyr	5	5	2,2	5	5	2,2
I alt			359,3			528,8

4.2 Indretning

En oversigt over husdyrbrugets staldbygninger og gødningsoptørringsanlæg fremgår af figur 4.1. I tabel 4.2 er de enkelte staldafsnit gennemgået nærmere, hvad angår staldindretning og dyrehold i hhv. nudrift og ansøgt drift.

Figur 4.1. Oversigtskort over husdyrbrugets anlæg.

Tablet 4.2. Ansøgers oplysninger om staldindretning og sammensætning af dyreholdet i nudrift og ansøgt drift. Staldnumre henviser til figur 4.1.

Staldnr. og dyrehold	Staldtype	Dyretype	Dyr (stipladser)		Dyreenheder Før / efter
			Nudrift	Ansøgt	
1 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33/67)	Slagtesvin, producerede dyr ^a	7.405 (1.950)	9.200 (2.300)	176,3 / 260,6
2 Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	Slagtesvin, producerede dyr ^a	7.405 (1.950)	9.200 (2.300)	176,3 / 260,6
3 Slagtesvin (sygestald)	Delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	Slagtesvin, producerede dyr ^a	190 (50)	190 (50)	4,5 / 5,4
4 Heste	Dybstrøelse	Heste, 500-700 kg, årsdyr	5 (5)	5 (5)	2,2 / 2,2
Dyreenheder i alt					359,3 / 528,8

^a Vægtinterval, slagtesvin: Nudrift 30-102 kg, ansøgt drift 25-110 kg.

4.3 Drift af husdyrbrugets anlæg

I dette afsnit gennemgås ansøgningsmaterialets oplysninger vedr. drift af husdyrbrugets anlæg. Faaborg-Midtfyn Kommunes vurderinger vedrørende forurening, gener og bedste tilgængelige teknik i forhold til de enkelte punkter er foretaget i afsnittene "Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg" og "Bedste tilgængelige teknik (BAT)".

En del af oplysningerne i dette afsnit stammer fra godkendelsen fra 2006.

Ventilation

Staldene er indrettet med mekanisk ventilation. Skorstene er placeret i tagflade.

Rengøring

Staldsektioner og ventilation bliver vasket efter hvert hold.

Foder

Ansøgers redegørelse:

"Fosfor

DE	526,59
kg P/DE	22,3
Kg P i alt ab lager	11.743

Uden korrektioner kan dette niveau ikke nås. For at leve op til dette niveau skal der anvendes foder med max. 4,53 gram fosfor pr. FE

Beregningerne er baseret på en fodereffektivitet på 2,85 FE pr. kg tilvækst og en tilvækst på 85 kg. "

El- og vandforbrug

Ansøgers redegørelse:

"Forbruget i 2014 er opgjort til:

Vand 8.726 m³

El 208.936 kWh

Det kan oplyses, at vandforbruget registres 1 gang/kvartal, mens elforbruget registreres månedligt (i begge tilfælde, når der kommer afregning).

Der er installeret lavfrekvente transformere på ventilatorerne. Herved spares el.

Jens Vistrup oplyser, at der spares en tredjedel vand ved at anvende valle i foderet. "

Spildevand og overfladevand

Der er vaskeplads med afledning til gyllebeholder.

Sprøjteudstyr

Sprøjtearbejde udføres ikke fra denne ejendom (men fra Faaborgvej 62, 5772 Kværndrup).

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA. Afhentningsplads er placeret 50 m fra offentlig vej syd for ejendommen. Dyrene overdækkes med kadaverkappe.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr⁵, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der herudover skal stilles vilkår om, at opbevaring af døde dyr ikke må give anledning til væsentlige gener for naboer og forbipasserende.

Affald

Medicinflasker og medicinrester afleveres gennem den kommunale ordning. Der er ikke plastikaffald og lignende på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald

Der opbevares ikke olie og kemikalier på ejendommen. Dette opbevares på Faaborgvej 62, Kværndrup.

Erhvervsaffald fra virksomheden skal håndteres i overensstemmelse med Faaborg-Midtfyn Kommunes erhvervsaffaldsregulativ. Erhvervsaffaldsregulativet stiller vilkår vedrørende sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Det forudsættes, at virksomheden lever op til vilkårene i erhvervsaffaldsregulativet, og Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på denne baggrund, at det ikke er påkrævet at stille skærpede vilkår vedrørende håndtering af ejendommens affald.

Management

Ansøgers redegørelse:

*"Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som er vedlagt ansøgningen.
I den daglige drift følges "Code of Practice", hvorved elementære forholdsregler for at overholde godt landmandsskab sikres fulgt.
Der tilstræbes det lavest mulige og økonomisk optimale foderforbrug. Foderforbruget følges via e-kontroller, der også viser fodereffektiviteten.
Gødningsforbrug registreres årligt via gødningsregnskab, ligesom der årligt udarbejdes mark- og gødningsplan for optimal anvendelse af såvel husdyr- som handelsgødning.
Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
Der er gyllealarmer på gyllebeholderne.
Alle installationer følges ved daglige tilsyn.
Der er sundhedsaftale med dyrlæge med deraf følgende månedligt dyrlægebesøg.
Der føres medicinregnskab.
Der holdes daglige morgenmøder med personalet.
Og holdes medarbejdersamtaler to gange om året.
Medarbejderne deltager i møder og kurser efter aftale og behov.
Der vurderes således at være BAT på alle områder."*

4.4 Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning udgøres af to gyllebeholdere – en beholder på 4.000 m³ fra 1996 og en beholder på 2.545 m³ fra 1993.

I tabel 4.3 er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning inkl. regnvand og vaskevand.

Tabel 4.3. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, baseret på normtal 2015 for produktion af husdyrgødning⁶. Drikkevandsspild, vaskevand og regn direkte i gyllebeholdere er medregnet i normtallene, mens regnvand fra øvrige befæstede arealer skal lægges oven i.

⁵ Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr ^a	Dybstrøelse t/år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Slagtesvin, 25-110 kg	Drænet gulv + spalter	9.200	0,58 ^a	-	5.336	-
Slagtesvin, 25-110 kg	Delvis spalter, 25-49% fast gulv	9.390	0,57 ^a	-	5.352	-
Heste, 500-700 kg	Dybstrøelse	5	-	5,13	-	26
Gødningsproduktion i alt					10.688	26
Vand fra befæstede arealer					-	-
Gyllebeholdere er overdækkede (overfladeareal af beholdere ca. 1.620 * - 0,4)					-648	-
Gødningsproduktion, pr. år i alt					10.040	26
Opbevaringskapacitet til rådighed					6.545	
Antal måneders opbevaringskapacitet					7,8	

^a Ganget med 1,047 på grund af afvigende vægtklasser.

I henhold til § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷ skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

I den aktuelle sag afsættes gyllen løbende til biogasanlæg, og kun en del tages retur som afgasset biomasse. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer i den aktuelle sag, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget, under forudsætning af at en del af gyllen ikke tages retur fra biogasanlægget.

5. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak

Fra husdyrbrugets anlæg sker der en belastning af naturområder, især nær husdyrbruget, med luftbåren ammoniak.

Luftbåren ammoniak kan påvirke naturområder, der er beskyttet på forskellig vis. Nogle af de vigtigste naturområder er udpeget som habitatområder, der er særligt beskyttede gennem habitatdirektivet⁸. En del naturområder uden for habitatområderne kan indeholde naturtyper, der er særligt prioriteret af EU og opført på Habitatdirektivets bilag I. Desuden kan der være tale om levesteder for arter, der er opført på Habitatdirektivets bilag IV. De pågældende naturtyper og arter vil typisk være koncentreret til de naturområder, der har den højeste målsætning (A- eller B-målsatte) i Kommuneplan 2013 for Faaborg-Midtfyn Kommune.

Retsgrundlag

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A. Beskyttelsesniveauet består af to elementer:

- 1) Et generelt ammoniakreduktionskrav, hvis nybyggede og renoverede staldanlæg eller nye produktioner indgår i godkendelsen. Kravet er som udgangspunkt på 30 %, men kan være lavere afhængigt af ansøgningstidspunkt, staldsystem og dyretype.
- 2) Krav vedrørende maksimal påvirkning af naturområder. Dette beskyttelsesniveau er opsummeret i tabel 5.1.

⁶ <http://anis.au.dk/forskning/sektioner/husdyrernaering-og-fysiologi/normtal/>

⁷ Bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

⁸ EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).

Tabel 5.1. Husdyrlovens krav vedrørende påvirkning af naturområder med ammoniak. De præcise krav fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A.

Naturtype	Husdyrlovens beskyttelsesniveau
Kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder)	Maksimal totaldeposition afhænger af antallet af andre husdyrbrug i nærheden ^a : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug. 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug. 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2 (overdrev > 2,5 ha m.m.)	Maksimal totaldeposition 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3 (heder, moser, overdrev og ammoniakfølsomme skove, der ikke er omfattet af kat. 1 og 2)	Maksimal merdeposition 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan tillade en større merdeposition, men kan ikke stille krav om en mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

^a Antal husdyrbrug i nærheden opgøres således: Antal > 15 DE inden for 200 m + antal > 45 DE inden for 200-300 m + antal > 75 DE inden for 300-500 m + antal > 150 DE inden for 500-1.000 m + antal > 500 DE, som påvirker med mere end 0,3 kg N/ha/år. Afstanden måles i forhold til det mest kritiske naturpunkt.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser skal kommunen desuden foretage en vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen⁹. I henhold til habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til et projekt, hvis projektet i sig selv eller sammen med andre projekter kan skade et Natura 2000-område (jf. § 7), eller det kan beskadige levesteder for dyre- eller plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (jf. § 11).

De fleste søer, heder, moser, enge og overdrev er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dette betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af disse naturområder. En væsentligt øget tilførsel af ammoniak kan medføre tilstandsændringer af sårbare naturområder.

Ifølge Miljøstyrelsen vil en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år ikke kunne medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område. Miljøstyrelsen anfører, at en merbelastning af denne størrelse er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte har nogen effekt på området.

I Kommuneplan 2013 for Faaborg-Midtfyn Kommune er der opstillet målsætninger for størsteparten af kommunens § 3-beskyttede moser, ferske enge, overdrev og strandenge. Retningslinjerne i henhold til Kommuneplan 2013 er, at der, med henblik på at bevare de biologiske bevaringsinteresser i det åbne land, ikke må meddeles tilladelser til aktiviteter, der gennem forurening kan påvirke naturområder i et omfang, som kan hindre opfyldelsen af de fastlagte naturkvalitetsmål. Retningslinjerne er fastsat i medfør af planlovens § 11a, stk. 1, nr. 13.

Naturkvalitetsmålene (se tabel 5.2) er fastsat på baggrund af områdernes aktuelle naturindhold, områdernes størrelse og struktur, oplysninger om tidligere naturværdier, potentiale for genopretning samt den aktuelle eller potentielle landskabsøkologiske betydning som en del af større sammenhængende naturområde eller forbindelsesområde.

⁹ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Bek. nr. 408 af 1. maj 2007.

Tabel 5.2. Definition af målsætningskategorier for naturområder, der er målsat i Kommuneplan 2013 for Faaborg-Midtfyn Kommune.

A	Områder af international eller national betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder meget sjældne arter internationalt, nationalt eller regionalt set.
B	Områder af national eller regional betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskilde for naturtypernes karakteristiske dyre- og plantearter, herunder sjældne arter i Danmark og på Fyn med øer.
C	Områder af regional betydning	Områderne skal være egnede som levested og spredningskorridor for naturtypernes karakteristiske og mere almindelige dyre- og plantearter.
D	Områder af regional eller lokal betydning	Områderne skal være egnede som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypernes almindelige dyre- og plantearter.

Ammoniaktab fra husdyrbruget

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem vil der være følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift: 7.758 kg kvælstof/år.

Ifølge beregningerne i it-ansøgningssystemet er ammoniaktabet i nudriften ca. 5.505 kg kvælstof/år, og der vil dermed være en stigning i ammoniaktabet på 2.253 kg kvælstof/år.

Naturområder nær husdyrbruget

Nedenfor er gennemgået de ammoniakfølsomme naturområder, der ligger i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Naturområderne er opdelt på kategori 1, 2 og 3, jf. tabel 5.1.

Kategori 1-natur (ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder)

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområdet "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å". Husdyrbruget ligger ca. 2,5 km fra den nærmeste del af habitatområdet (Sallinge Å). Der er over 8 km til ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder. Der er i it-ansøgningssystemet foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på de nærmeste dele af højmosen Storelung, ca. 8,5 km væk. Her beregnes en totaldeposition af ammoniak på 0,1 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,0 kg.

Kategori 2-natur (større overdrevsområder m.m.)

Nærmeste naturområde omfattet af kategori 2 ligger godt 2,5 km syd for husdyrbruget. Der er i it-ansøgningssystemet foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på de nærmeste dele af naturområdet, og denne viser en total- og merdeposition af ammoniak på 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur (øvrige heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove)

Inden for 1.000 m fra husdyrbrugets anlæg ligger der ikke højt målsatte (A- eller B-målsatte), ammoniakfølsomme naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste højt målsatte område er en B-målsat mose ca. 1300 m nordnordvest for husdyrbruget. En beregning i it-ansøgningssystemet viser en totaldeposition af ammoniak på 0,2 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,1 kg.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en lavt målsat (D-målsat) mose godt 80 m øst for staldene. En beregning i it-ansøgningssystemet viser en totaldeposition af ammoniak på 49,5 kg N/ha/år og en merdeposition på 14,9 kg.

Ca. 350 m syd for husdyrbruget ligger der en ammoniakfølsom skov. Her viser en beregning i it-ansøgningssystemet en totaldeposition af ammoniak på 1,2 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,4 kg.

Levesteder for bilag IV-arter

Faaborg-Midtfyn Kommune har ikke konkret kendskab til forekomst af arter, der er opført på bilag IV i habitatdirektivet, nær husdyrbruget. Generelt vurderes levesteder for bilag IV-arter enten ikke at være sårbare over for aktiviteterne på husdyrbrug, eller også er levestederne naturområder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, og hvor der stilles krav vedrørende den maksimale ammoniakdeposition.

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem er husdyrlovens reduktionskrav overholdt. Ammoniaktabet er reduceret med 320 kg kvælstof/år mere end, hvad der var nødvendigt for at opfylde kravet.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer herudover, at ammoniakdeposition i kategori 1- og 2-natur er lavere end grænseværdierne (jf. tabel 5.1), og at husdyrbruget dermed ikke vil give en væsentlig påvirkning af i disse områder.

Hvad angår kategori 3-naturområder, er der i det nærmeste område (en mose godt 80 m fra staldene) beregnet en merbelastning på ca. 15 kg N/ha/år. Den nuværende belastning fra husdyrbruget er beregnet til ca. 35 kg N/ha/år.

Det pågældende moseområde er D-målsat i Faaborg-Midtfyn Kommunes kommuneplan. Den lave målsætning betyder, at området skal være egnet som spredningskorridor i landskabet eller blot være levested for visse af naturtypens almindelige dyre- og plantearter. Baggrundsbelastningen med kvælstof i Faaborg-Midtfyn Kommune er ca. 15 kg kvælstof/ha/år. Indregnes den nuværende påvirkning fra husdyrbruget, vil ammoniakdepositionen i moseområdet stige fra ca. 50 kg N/ha/år til ca. 65 kg N/ha/år. Tålegrænsen for moseområder ligger i intervallet 5-25 kg kvælstof/ha/år. For det aktuelle moseområde vurderes tålegrænsen (på baggrund af den lave målsætning) at ligge i den høje ende af dette interval. Tålegrænsen er markant overskredet allerede i nudriften. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at den ekstra belastning på den baggrund næppe vil medføre tilstandsændringer af moseområdet. Faaborg-Midtfyn vurderer endvidere, at den ekstra belastning ikke er i modstrid med kommuneplanens retningslinjer for naturområder af denne type.

For øvrige kategori 3-naturområder er merbelastningen i alle tilfælde under grænseværdien på 1,0 kg N/ha/år.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens krav vedrørende ammoniakpåvirkning af naturområder er overholdt.

5.2 Påvirkning af naboer

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at der ikke sker en påvirkning af omgivelserne, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. § 19 i husdyrloven, og kommunen skal tage hensyn til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener), jf. § 23. Kommunen kan på denne baggrund stille yderligere vilkår efter § 27 hhv. § 29.

Lugt

I husdyrloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B. Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem foretager en beregning af geneafstandene for lugt i forhold til forskellige typer af beboelser. Inden for geneafstanden kan lugten fra husdyrbruget overstige det vejledende geneniveau.

Det vejledende geneniveau for lugt er, ved anvendelse af Miljøstyrelsens lugtmodel, $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ for byzone o.l., $7 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ for samlet bebyggelse og $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ for enkeltboliger uden landbrugspligt. Husdyrloven stiller ikke krav i forhold til lugtpåvirkning af boliger med landbrugspligt. OU_E er en måleenhed for lugt, hvor genekriteriet i forhold til byzone ($5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$) svarer til, at registrerbar, men ikke genegivende, lugt fra husdyrbruget undtagelsesvis kan forekomme.

Ifølge it-ansøgningssystemets beregninger er husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt i forhold til alle tre områdetyper. Angivet som korteste afstand fra staldanlæg er der ca. 430 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, ca. 1.200 m til nærmeste bolig i samlet bebyggelse og ca. 3.600 m til byzone. I Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem er den korrigerede geneafstand beregnet til hhv. 160, 792 og 1.025 m.

Personer, der bor inden for geneafstanden i forhold til byzone, kan betragtes som "berørte" af projektet i forhold til lugt.

I den aktuelle sag er der 19 nabobeboelser inden for 1.025 m, svarende til geneafstanden for byzone.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt. Desuden stiller Faaborg-Midtfyn Kommune vilkår om, at lugtgenekriterierne skal overholdes, og at kommunen kan kræve, at ansøger for egen regning lader foretage en undersøgelse af lugten.

Lugtmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages efter en metode, som er autoriseret af Miljøstyrelsen eller efter en metode anvist af kommunen. Hvis lugtmålingen viser, at virksomheden medfører væsentlige lugtgener, skal virksomheden gennemføre lugtreducerende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene reduceres så meget, at lugtgenerne efter kommunens vurdering ikke længere er væsentlige. Lugtmålinger kan kun kræves, når der er begrundet mistanke om, at produktionen giver anledning til større lugtemission, end der er forudsat i forbindelse med denne miljøgodkendelse, og krav til ejeren om lugtmålinger bør ske ud fra en proportionalitetsbetragtning. Vilkårene skal sikre, at ejendommen ikke giver større lugtgener, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

Støj

I miljøgodkendelsen fra 2006 var der følgende redegørelse/vurdering vedr. støj fra husdyrbruget:

"Støj opstår ved følgende aktiviteter:

- *Kørsel med maskiner*
- *Transporter til og fra anlægget*
- *Staldventilation og støj fra dyr*
- *Blanding af foder i siloer*
- *Korntørringsanlæg*

Kørsel med maskiner og transportere til og fra landbruget er den primære støjkilde. Transporter sker altid i normal arbejdstid og forholdsvis få gange om måneden. Kørsel med maskiner sker også i videst mulig omfang i normal arbejdstid, men også i høst og i forbindelse med gyllespredning vil kørslen også kunne ske uden for normal arbejdstid og øget i forhold til nu.

Ved driften vil der være konstant støj fra ventilatorer på taget. Støjen opfattes som en konstant svag summen, men da der ikke er boliger i nærområdet, vurderes det ikke at kunne give væsentlige gener.

Anlægget til blanding af foder er støjsvagt. Støjen herfra ventes ikke at kunne medføre støjgener.

Korntørringsanlægget er placeret i en lukket bygning og derfor støjsvagt.

Det forventes, at støj ikke vil give anledning til gener uden for ejendommen. Anlægget er placeret langt fra naboerne, og driften af anlægget støjer kun lidt."

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at virksomheden på grund af afstand og beliggenhed i forhold til omkringboende ikke vil give anledning til væsentlige støjgener.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes med henblik på at sikre, at der ikke opstår støjgener fra virksomheden. Desuden stiller Faaborg-Midtfyn Kommune vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at der skal foretages støjmålinger og/eller iværksættes støjdæmpende foranstaltninger, såfremt kommunen vurderer, at ejendommen giver væsentlige støjgener for de omkringboende.

Transport

Ansøger har redegjort for det forventede antal transportere til og fra Ruevejen 18 som beskrevet i tabel 5.3. Der er regnet med 20 t/DE i afgasset biomasse. Raps køres direkte fra mark til foderstof og er derfor ikke med i tabellen.

I kortbilag 2 er vist de mest brugte transportveje for husdyrbrugets interne transportere (til/fra markerne).

Samlet set vil antallet af transporter stige med godt 300 om året (ca. 46 %). Størsteparten af stigningen skyldes, at gyllen fremover vil blive kørt til/fra afgang på biogasanlægget ved Heden. Dertil kommer et øget antal transporter med korn, slagtesvin og husdyrgødning som følge af udvidelsen af produktionen.

Table 5.3. Omtrentligt antal transporter til/fra Ruevejen 18 i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt	Tidspunkt	Hyppeghed i ansøgt
Traktor:				
Smågrise ind	104	104	7 - 9	1 gang/uge
Korn*	48	60	6 - 18	I høsten
Gylle (25 tons/læs)	290	-	6 - 18	Hovedsagelig forår
Afgasset biomasse	-	268	6 - 18	Hovedsagelig forår
Lastbil:				
Korn*	35	45		Hver 4. dag - normalt ikke weekend
Soyaskrå	24	24	6 - 18	2 gange/måned
Mineraler	12	12	6 - 18	1 gang/måned
Halm	8	8	6 - 18	3 gange/år
Slagtesvin ud	70	86	2 - 7	1 læs den ene uge, 2 læs den anden uge
Døde dyr	104	104	Døgnet rundt	2 gange/uge
Gylle til biogas og afgasset biomasse retur	-	305	6 - 18	1 gang/hver eller hver anden dag
I alt	695	1.016		

* I nudrift er regnet med et forbrug på ca. 2.400 tons korn. I ansøgt er regnet med et forbrug på ca. 3.700 tons korn. Der er regnet med at halvdelen kommer fra marken, og halvdelen fra foderstoffet.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra virksomheden ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

På grund af ejendommens beliggenhed i forhold til nabobeboelser vurderer Faaborg-Midtfyn Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der alligevel skulle opstå væsentlige støvgener, stiller Faaborg-Midtfyn Kommune følgende vilkår:

Virksomheden må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige, uden for virksomhedens areal.

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støv fra virksomheden er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden kræve, at virksomheden gennemfører støv reducerende foranstaltninger, således at støvgenerne efter tilsynsmyndighedens vurdering ikke længere er væsentlige.

Lys

Der er ikke indsendt nogen redegørelse for omfanget af udendørsbelysning på husdyrbruget, men lys på svineproduktioner har sjældent et omfang, så det giver gener for naboer.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på grundlag af virksomhedens art, afstand til og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at virksomheden ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Skadedyr

I miljøgodkendelsen fra 2006 var der følgende oplysninger om skadedyrsbekæmpelse:

"Der foretages forebyggende fluebekæmpelse med smøremiddel.

Rottebekæmpelse foretages af Mortalin. Kasser tilses jævnligt.”

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at opbevaring og håndtering af foder skal ske således, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter, samt om at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen efter de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3 Uheld og driftsforstyrrelser

Kommunen skal sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne deraf, jf. § 10 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at husdyrbrug normalt vil give anledning til risiko for forurening ved uheld og driftsforstyrrelser, især gennem håndtering og opbevaring af husdyrgødning, olieprodukter og kemikalier.

I miljøgodkendelsen fra 2006 var der følgende oplysninger om uheld og driftsforstyrrelser:

”Kemikaliespild. *Da der ikke opbevares kemikalier og olieprodukter på ejendommen er risikoen for spild minimal.*

Gylleudslip. *Såfremt der sker udslip fra gylletankene vil gyllen fra den lille gyllebeholder løbe til plansområder, hvorfra det kan opsamles. Fra de to store gyllebeholdere vil det løbe over til den nærliggende dam. Herfra er der en brønd som med sand kan blokeres således at udslippet forbliver i dammen og kan opsamles herfra.*

Brand. *Der er varme-følere i stalden, som reagerer hvis der bliver for varmt i staldene, enten ved brand eller ved nedbrud af ventilationssystem eller strømsvigt. Alarmen igangsætter opkald til Jens Vistrups mobiltelefon. Besvares opkaldet ikke, vil den viderestilles til fire andre telefoner.”*

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der skal stilles en række vilkår for at minimere risikoen for forurening fra virksomheden ved uheld og driftsforstyrrelser. Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om

- at virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Dette gælder især for opbevaring, anvendelse og transport af foder, gødning, olie og kemikalier, hvor risikoen for uheld og efterfølgende forurening af jord, grundvand og overfladevand (f.eks. gennem nedsivning, overfladeafstrømning eller afledning via overfladeafløb/tagnedløb og dræn) skal forhindres bedst muligt.
- at overfladeafløb o.l. skal placeres og indrettes, så der ikke er risiko for afløb af forurenende stoffer,
- at olietanke skal sikres med værn mod påkørsel,
- at andre beholdere med olieprodukter, spildolie, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord eller grundvand. Dette kan være ved opbevaring på et fast, støbt gulv med opkant og uden afløb eller i/over et tæt kar med opsamlingskapacitet svarende til indholdet af den største beholder,
- at tankning skal foregå således, at spild undgås, at tankpistolen ikke må kunne fastlåses under tankning, og at der hele tiden skal være en person til stede ved tankning,
- at der skal være en beredskabsplan, der fortæller, hvordan der skal reageres ved uheld, der kan have konsekvenser for det eksterne miljø, og at beredskabsplanen årligt skal gennemgås og om nødvendigt opdateres.

6. Forurening og gener fra bedriftens arealer

6.1 Bedriftens arealer

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Ud af bedriftens ejede og forpagtede arealer er der søgt om godkendelse af i alt 360,2 ha til udbringning af husdyrgødning. Hele arealet ligger i Faaborg-Midtfyn Kommune. En oversigt over de ejede og forpagtede udbringingsarealer fremgår af tabel 6.1 samt kortbilag 1.

Tabel 6.1. Diverse oplysninger om de ejede og forpagtede arealer (areal, dræn- og vandingsforhold, jordbundstype, sædskifte/referencesædskifte, placering inden for nitrat- og fosforklasser samt grundvandsfølsomme (nitratfølsomme) områder).

Navn	Areal (ha)	Dræn	JB-type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	Nitratklasse (ha)				Grundvand (ha)	Fosforklasse (ha)			
							0	1	2	3		0	1	2	3
3-1	0,66	Ja	JB7	Nej	K13	K13	0,00	0,00	0,66	0,00	0,00	0,66	0,00	0,00	0,00
4-0	3,30	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	3,30	0,00	0,00	0,00	1,65	0,00	1,65
5-0	10,21	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	10,21	0,00	0,00	0,00	10,18	0,02	0,00
5-1	1,42	Ja	JB6	Nej	K13	K13	0,00	0,00	1,42	0,00	0,00	0,00	1,42	0,00	0,00
6-0	14,28	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	14,28	0,00	0,00	0,00	14,17	0,11	0,00
6-1	2,34	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	2,34	0,00	0,00	0,00	2,34	0,00	0,00
7-0	22,23	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	22,23	0,00	0,00	17,80	4,43	0,00	0,00
8-0	12,16	Ja	JB8	Nej	S2	S2	0,00	0,00	12,16	0,00	0,00	9,76	2,40	0,00	0,00
9-0	12,94	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	12,94	0,00	0,00	10,35	2,59	0,00	0,00
10-0	11,60	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	11,60	0,00	0,00	11,60	0,00	0,00	0,00
11-0	15,24	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	15,24	0,00	0,00	15,24	0,00	0,00	0,00
12-0	6,80	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	6,80	0,00	0,00	4,30	2,15	0,33	0,01
13-0	8,04	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	8,04	0,00	0,00	8,04	0,00	0,00	0,00
13-1	0,54	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,00
17-0	5,96	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	5,96	0,00	0,00	0,00	5,96	0,00	0,00	0,00
32-0	2,24	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	2,24	0,00	0,00	0,00	1,90	0,34	0,00
33-0	6,12	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	6,12	0,00	0,00	6,12	0,00	0,00	0,00
34-0	5,16	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	5,16	0,00	0,00	0,00	5,16	0,00	0,00
51-0	10,99	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	10,99	0,00	10,99	3,65	7,31	0,02	0,00
52-0	8,73	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	8,73	0,00	4,30	5,27	2,63	0,83	0,00
53-0	16,96	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	16,96	0,00	8,59	16,96	0,00	0,00	0,00
54-0	35,97	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	35,97	0,00	26,30	2,90	29,00	1,13	2,94
55-0	13,74	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	13,74	0,00	1,35	4,89	7,34	1,51	0,00
56-0	4,82	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	4,82	0,00	4,82	4,82	0,00	0,00	0,00
57-0	7,10	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	7,10	0,00	2,52	2,10	4,25	0,75	0,00
58-0	21,27	Ja	JB5	Nej	S2	S2	21,04	0,00	0,22	0,00	0,00	17,34	2,48	1,44	0,00
59-0	8,99	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	8,99	0,00	0,50	8,97	0,00	0,01	0,00
60-0	13,27	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	13,27	0,00	13,24	0,00	0,03	0,00
60-1	2,02	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,02	0,00	0,00	0,00	0,00	2,02
61-1	1,63	Ja	JB5	Nej	K13	K13	0,00	0,00	0,00	1,63	0,00	0,00	0,00	0,06	1,57
62-0	2,30	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00
63-0	8,23	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,19	0,00	0,00	7,05	8,21	6,18	2,05	0,00	0,00
63-1	3,61	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	3,61	2,27	3,61	0,00	0,00	0,00
63-2	2,07	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,07	2,07	2,07	0,00	0,00	0,00
63-3	0,25	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,25	0,25	0,00	0,00	0,00	0,25
64-0	3,92	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	3,92	0,00	2,43	1,96	1,96	0,00	0,00
70-0	0,80	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00	0,00	0,00	0,13	0,67
71-0	26,63	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	26,63	0,00	11,57	14,46	0,60	0,00
71-1	0,17	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00	0,16	0,01
1-0	17,50	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	17,50	0,00	0,00	2,92	14,58	0,00	0,00
1-1	4,88	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	4,88	0,00	0,00	0,00	2,44	0,00	2,44
3-0	3,13	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	3,13	0,00	0,00	0,00	3,13	0,00	0,00
	360,2						22,2	6,0	272,2	59,8	74,6	201,1	140,0	7,5	11,6

Som det fremgår af tabel 6.1 er alle marker angivet som drænet lerjord, hvilket er "worst case" i forhold til fosforvurderingen. Vi har sammenlignet ansøgningens oplysninger om jordbundstyper (jf. tabel 6.1) med kortet over jordbundstyper fra Dansk Jordbrugsforskning¹⁰. Nogle marker er ifølge kortet over jordbundstyper sandjord, men er i ansøgningen markeret som lerjord. Vi vurderer, at dette ikke er noget problem i forhold til miljøvurderingerne.

Vi har ikke vurderet, hvorvidt udbringningsarealerne omfatter risikoarealer med hensyn til overfladeafstrømning (f.eks. skrånende marker langs vandløb eller søer).

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat regler vedrørende udbringning af husdyrgødning på risikoarealer. Vi vurderer på den baggrund, at der i forbindelse med miljøgodkendelser ikke er behov for en særlig vurdering og særlige vilkår vedrørende udbringning af husdyrgødning på eventuelle risikoarealer (jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 8. marts 2013 i sag NMK-132-00420).

6.2 Drift af arealerne

Ansøger har ønsket at kunne vælge mellem flere forskellige tiltag med henblik på at begrænse nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne. De forskellige tiltag afhænger af, hvor stor en mængde husdyrgødning, der udbringes på arealerne, hvor meget af dette, der udgøres af afgasset biomasse, og hvilken udnyttelsesprocent, der angives for den afgassede biomasse i gødningsregnskabet.

De forskellige scenarier fremgår af tabellen nedenfor.

Situation	Udnyttelsesprocent for afgasset biomasse (minimum)	Ekstra efterafgrøder, %	Reduktion i N-kvote, %
Der udbringes i alt op til 1,40 DE/ha, hvoraf afgasset biomasse udgør maksimalt 0,93 DE/ha (335,0 DE i alt ud af 503,9 DE udbragt).	60	6	12
	65	6	7
	70	6	3
Der udbringes i alt op til 1,14 DE/ha, hvoraf afgasset biomasse udgør maksimalt 0,67 DE/ha (243,0 DE i alt ud af 411,9 DE udbragt).	60	6	6
	65	6	2,5
	70	6	0

It-ansøgningssystemet beregner kvælstofudvaskning og fosforfrørelse ud fra referencesædskiftet for den pågældende bedrift (medmindre der er valgt et specifikt sædskifte i ansøgningen). Referencesædskiftet afhænger bl.a. af bedriftstype (kvæg-, svine- eller plantebred) og jordbundsforhold (sandjord eller lerjord). Data for de forskellige sædskifter, herunder udvaskningsindeks, fremgår af notatet "Standardsædskifter og referencesædskifter"¹¹ fra Miljøministeriet. Fosforfrørelsen afhænger – ud over af sædskiftet – af jordtype, samt, hvis der er tale om sandjord, om afgrøderne vandes¹².

Der stilles vilkår om, at arealerne drives i overensstemmelse med en af de beskrevne løsninger.

6.3 Gødningsproduktion og -håndtering

På bedriftens arealer udbringes husdyrgødning fra to ejendomme med husdyrproduktion: Ruevejen 18 og Faaborgvej 62. En del af husdyrgødningen bliver afsat til biogasanlæg, og der modtages (en mindre mængde) afgasset biomasse retur. Det samlede gødningsregnskab for ansøgt drift fremgår af tabel 6.2.

¹⁰ Kortværket over jordbundstyper kan ses på <http://www.jordbrugsanalyser.dk> under Jordbund.

¹¹ Standardsædskifter og referencesædskifter. Notat fra Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 8. februar 2012.

¹² Fosforbortførelse med afgrøder i Standardsædskifter. Notat. Finn P. Vinther, Institut for Jordbrugsproduktion og Miljø, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet.

Tabel 6.2. Gødningsregnskab for den samlede bedrift i ansøgt drift.

	Gødningstype	Kvælstof	Fosfor	Dyreenheder
<i>Produceret gødningsmængde</i>				
- Ruevejen 18, Ringe	Svinegylle	50.514 kg	11.728 kg	526,6 DE
	Dybstrøelse, heste	219 kg	45 kg	2,2 DE
- Faaborgvej 62, Kværndrup	Svinegylle	14.871 kg	4.012 kg	166,7 DE
<i>Afsat gødningsmængde</i>				
- CVR-nr. 34734658, NGF Nature Energy Midtfyn A/S	Svinegylle	50.514 kg	11.728 kg	526,6 DE
<i>Tilført gødningsmængde</i>				
- CVR-nr. 34734658, NGF Nature Energy Midtfyn A/S	Afgasset biomasse	33.500 kg	5.695 kg	335,0 DE
<i>Udbragt på bedriften</i>				
	Svinegylle	14.871 kg	3.382 kg	166,7 DE
	Dybstrøelse, heste	219 kg	45 kg	2,2 DE
	Afgasset biomasse	33.500 kg	5.695 kg	335,0 DE
Udbragt på bedriften i alt		48.590 kg	9.122 kg	503,9 DE

I nudrift bliver der ifølge it-ansøgningen i alt udbragt husdyrgødning (primært svinegylle) fra 412,4 dyreenheder (39.329 kg N og 9.994 kg P) på bedriftens arealer.

6.4 Påvirkning af naturområder med ammoniak

Udbringning af husdyrgødning i nærheden af naturområder kan belaste disse med luftbåren ammoniak, jf. afsnit 5.1 om påvirkning af naturområder med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg.

Ammoniaktabet ved udbringning af husdyrgødning afhænger af flere forskellige faktorer, herunder typen af husdyrgødning, udbringningsmetode, afgrøder på marken og vejrforhold i forbindelse med udbringningen. Normalt regner man med, at 9-10 % af gødningens kvælstofindhold fordamper som ammoniak i forbindelse med udbringningen.

Retsgrundlag

Udbringning af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Heri er der blandt andet krav om, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og på marker med fodergræs skal ske ved nedfældning.

I selve husdyrloven er der ikke direkte lagt op til, at kommunen i forbindelse med tilladelser og godkendelser skal vurdere belastningen med ammoniak fra udbringning af husdyrgødning. Dog skal kommunen i henhold til husdyrloven sikre sig, at der ikke sker en påvirkning af omgivelserne, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, herunder i strid med internationale forpligtelser, jf. § 19, og kommunen skal tage hensyn til beskyttelse af naturområder, jf. § 23. Kommunen kan på denne baggrund stille yderligere vilkår efter § 27 hhv. § 29. Desuden kan der ved administration af husdyrloven ikke gives tilladelse eller godkendelse, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge levesteder for dyre- eller plantearter, der er optaget på bilag IV i Habitatdirektivet, jf. § 11 i habitatbekendtgørelsen.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til husdyrloven skal kommunen vurdere, om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning kan medføre en væsentlig påvirkning af naturområder.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis¹³ er der som udgangspunkt ikke risiko for tilstandsændringer af naturområder (der kan være levesteder for bilag IV-arter) som følge af markdriften. Efter nævnets vurdering kan der dog forekomme situationer, hvor ændringer i markdriften medfører, at der er risiko for tilstandsændringer. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis markdriften ændres fra gødskning med kunstgødning til gødskning med husdyrgødning, eller hvis mængden af udbragt husdyrgødning forøges.

¹³ Se f.eks. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013 i sag NMK-133-00091.

Naturområder nær udbringningsarealerne

Nedenfor er opsummeret de internationale naturbeskyttelsesområder, A- og B-målsatte moser og overdrev (jf. Kommuneplan 2013) samt stævningssskove, der ligger mindre end 100 m fra udbringningsarealerne. Naturområderne fremgår også af kortbilag 1.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Enkelte af markerne (mark 61-1 og 62-0) ligger under 100 m fra Sallinge Å, der er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å" (habitatområde H98). Der er ikke registreret ammoniakfølsomme naturtyper på den pågældende strækning af åen.

Andre ammoniakfølsomme naturområder

Flere af markerne støder op til ammoniakfølsomme naturområder (mindre moseområder og skove), men ingen af de berørte naturområder er højt målsatte.

Der er ikke konstateret væsentlige overlap mellem områder, der er registreret som § 3-områder af Faaborg-Midtfyn Kommune, og de ansøgte udbringningsarealer.

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering

I den aktuelle sag sker der ikke væsentligt forøget udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne, og der tages ikke nye udbringningsarealer i brug, som støder op til sårbar natur. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke skal stilles særlige vilkår vedrørende udbringning af husdyrgødning.

6.5 Påvirkning af overfladevand

Udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne vil kunne påvirke de vandområder (recipienter), som arealerne afvander til.

Retsgrundlag

Husdyrloven stiller krav vedrørende fosforoverskud og nitratudvaskning, når udbringningsarealerne ligger i oplandet til udvalgte sårbare vandområder. Med hensyn til nitratudvaskning stilles særlige krav i visse dele af oplandene til sårbare vandområder, hvis reduktionspotentialet fra rodzonen til vandområdet er lavt. Med hensyn til fosfor stilles alene særlige krav, når der desuden er tale om lavbundsarealer eller drænet lerjord med fosfortal over 4. De nærmere krav fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. De områder, hvor husdyrloven stiller særlige krav med hensyn til nitrat eller fosfor, fremgår af kortværk på Danmarks Arealinformation¹⁴.

I henhold til husdyrloven skal kommunen desuden sikre sig, at der ikke sker en påvirkning af omgivelserne, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, herunder i strid med internationale forpligtelser, jf. § 19, og kommunen skal tage hensyn til beskyttelse af overfladevand, jf. § 23. Kommunen kan på denne baggrund stille yderligere vilkår efter § 27 hhv. § 29.

I henhold til § 7 i habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til projekter, der i sig selv eller sammen med andre kan skade et Natura 2000-område.

Ved EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Waddensee-dommen) er der fastlagt principper for habitatvurderinger. I dommen fastslås således, at gennemførelse af en nærmere konsekvensvurdering af et projekts miljøpåvirkning af et EF-habitatområde er betinget af, at der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområdet væsentligt, at en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt, og at et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

¹⁴ Se kortværk over nitratklasser og fosforklasser på Danmarks Arealinformation, <http://kort.arealinfor.dk/>, under Husdyrgodkendelse.

Ifølge dommen indebærer en konsekvensvurdering, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektet godkendes under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Sagens oplysninger

Beskrivelse af recipienter

Langt størsteparten af bedriftens 360,2 ha udbringningsareal – 341,2 ha – ligger i oplandet til Seden Strand/Odense Fjord. Herudover ligger 13,0 ha i oplandet til Holckenhavn Fjord, og 6,0 ha ligger i oplandet til Langelandssund.

Seden Strand/Odense Fjord

Seden Strand og den nordvestlige del af Odense Fjord er en del af Natura 2000-område nr. 110 Odense Fjord (habitatområde H98 og fuglebeskyttelsesområde F75). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. I Vandplan 2009-2015 for hovedvandopland 1.13 Odense Fjord¹⁵ har både Seden Strand og den ydre del af Odense Fjord målsætningen god økologisk tilstand.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet Odense Fjord omfatter arten "skæv vindelsnegl" og naturtyperne "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand", "mudder og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige", "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden", "vandløb med vandplanter", "våde dværgbusksamfund med klokkeløng", "tørre dværgbusksamfund (heder)", "enekrat på heder, overdrev eller skrænter", "tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund" samt "egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund".

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet Odense Fjord omfatter ynglende liste I-arter (rørhøg, klyde, splitterne, havterne og fjordterne) samt store forekomster af trækfuglene knopsvane, sangsvane, toppet skallesluger og blishøne.

Seden Strand/Odense Fjord er sårbar over for tilførsel af næringsstoffer. Målsætningen for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler.

Holckenhavn Fjord og Langelandssund

Oplandene til Holckenhavn Fjord og Langelandssund er en del af oplandet til Storebælt. Den centrale del af Storebælt udgør Natura 2000-område nr. 116 (habitatområde H100 og fuglebeskyttelsesområderne F71 og F98). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. I Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland 1.14 Storebælt¹⁶ har alle delvandoplande målsætningen god økologisk tilstand.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er marsvin og naturtypen rev.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne er en ynglende liste I-arter (splitterne) samt store forekomster af rastende ederfugl.

¹⁵ Vandplan 2009-2015. Odense Fjord. Hovedvandopland 1.13. Vanddistrikt Jylland og Fyn. Miljøministeriet, Naturstyrelsen, 2011, rev. 2014.

¹⁶ Vandplan 2009-2015. Det Sydfynske Øhav. Hovedvandopland 1.15. Vanddistrikt Jylland og Fyn. Miljøministeriet, Naturstyrelsen, 2011, rev. 2014.

Storebælt er sårbart over for tilførsel af næringsstoffer. Målsætningen for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstoffiltørslers.

Kvælstof

I den aktuelle sag ligger en del af udbringningsarealerne inden for nitratklasse 1-3 (se tabel 6.1). Dette betyder, at enten må der udbringes mindre husdyrgødning, end harmonireglerne giver mulighed for, alternativt skal der gennemføres særlige tiltag for at reducere kvælstofudvaskningen.

Den maksimalt tilladte udbringning af husdyrgødning uden særlige tiltag (DE_{max}) er i it-ansøgningen beregnet til 0,91 DE/ha. Der er ansøgt om udbringning af op til 1,40 DE/ha. Der er derfor valgt tiltag til at begrænse kvælstofudvaskningen (se afsnit 6.2, "Drift af arealerne").

Nøgletal vedr. kvælstofudvaskning til overfladevand i ansøgt drift (jf. beregninger fra it-ansøgningssystemet):

Maksimal tilladt kvælstofudvaskning (på baggrund af indplacering i nitratklasser): 48,9 kg N/ha/år

Kvælstofudvaskning i ansøgt projekt: 48,0 kg N/ha/år

Idet kvælstofudvaskningen for det valgte projekt ikke er større end den maksimalt tilladte kvælstofudvaskning, er husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

Var bedriftens arealer drevet som et plantebrug uden udbringning af husdyrgødning, ville kvælstofudvaskningen ifølge it-ansøgningssystemets beregninger være 42,3 kg N/ha/år. Udbringning af husdyrgødning giver dermed i den aktuelle sag anledning til en merudvaskning på 5,7 kg N/ha/år.

Den samlede årlige udvaskning af nitrat fra udbringningsarealerne som følge af udbringning af husdyrgødning bliver ca. 2.053 kg kvælstof (360,2 ha * 5,7 kg N/ha). På baggrund af de kvælstofreduktionspotentialer, der er målt eller beregnet på oplandsniveau (jf. Statens kort over kvælstofreduktionspotentialer¹⁷), og de beregnede udvaskningstal, kan den omtrentlige merudledning af kvælstof (som følge af udbringning af husdyrgødning) til vandområderne beregnes (jf. tabel 6.3):

Merudledning = Merudvaskning fra rodzonen (pga. husdyrgødning) x areal x (100 % - reduktionspotentialer)

Tabel 6.3. Omtrentlig merudledning af kvælstof til vandområder fra bedriftens udbringningsarealer som følge af udbringning af husdyrgødning, jf. beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem og reduktionspotentialer angivet på Statens kort over kvælstofreduktionspotentialer.

Recipient	Areal	Reduktionspotentialer	Udledning pr. år
Seden Strand/Odense Fjord via Odense Å	319 ha	0-50 %	909-1818 kg kvælstof
Seden Strand/Odense Fjord via Lindved Å	22 ha	75-100 %	0-31 kg kvælstof
Holckenhavn Fjord	13 ha	50-75 %	19-37 kg kvælstof
Langelandssund	6 ha	0-50 %	17-34 kg kvælstof
I alt			945-1920 kg kvælstof

Fosfor

Fosforbalancen på udbringningsarealerne er forskellen mellem fosfor tilført med gødning og fosfor fraført med afgrøderne. Mængden af fosfor, der fraføres med afgrøderne, afhænger af det aktuelle sædskifte, jordbundsforhold samt, hvis der er tale om sandjord, om afgrøderne vandes.

Det tilladte fosforoverskud afhænger af, hvilket vandområde, arealerne afvander til, samt drænforhold, jordbundstype og mængden af fosfor udbragt hidtil.

Nøgletal vedr. fosforbalancen i ansøgt drift (jf. beregninger fra it-ansøgningssystemet):

Fosfor tilført: 25,3 kg P/ha/år

Fosfor fraført: 24,3 kg P/ha/år

Fosforoverskud: 1,0 kg P/ha/år

Maksimalt tilladt fosforoverskud: 8,4 kg P/ha/år

Idet det ansøgte fosforoverskud ikke overstiger det maksimalt tilladte fosforoverskud, er husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

¹⁷ Kan findes på Danmarks Arealinformation, <http://kort.arealinfo.dk/>, under Husdyrgodkendelse.

Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering

Kvælstof

Ifølge beregningerne i it-ansøgningssystemet er husdyrlovens beskyttelsesniveau vedrørende kvælstofudvaskning til overfladevand overholdt i den aktuelle sag.

I forbindelse med miljøgodkendelser efter husdyrloven skal kommunen desuden vurdere, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. § 7 i habitatbekendtgørelsen. I den aktuelle sag ligger størsteparten af udbringningsarealerne i oplandet til Natura 2000-området Odense Fjord. Resten af udbringningsarealerne ligger i oplandene til Holckenhavn Fjord og Langelandssund og kan påvirke Natura 2000-området Centrale Storebælt og Vresen.

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for, hvornår miljøgodkendelser af husdyrbrug kan skade overfladevande pga. nitratudvaskning. Kriteriet for, at et projekt sammen med andre planer og projekter ikke kan medføre en skadevirkning på overfladevande, er, at antal dyreenheder i det aktuelle opland, ikke har været stigende siden 1. januar 2007.

NaturErhvervstyrelsen har offentliggjort tal for udviklingen i antallet af dyreenheder i de enkelte kystoplande siden 2007¹⁸. Af denne opgørelse fremgår det, at antallet af dyreenheder i oplandet til Seden Strand/Odense Fjord fra 2007 til 2015 er faldet fra 53.663 til 44.708 dyreenheder. I oplandet til Holckenhavn Fjord er antallet af dyreenheder i samme periode faldet fra 12.564 til 11.499 dyreenheder, mens det i oplandet til Langelandssund er faldet fra 18.189 til 18.121 dyreenheder.

Odense Kommune har i 2013 meddelt godkendelse til udvidelse af kapaciteten på Fangel Bioenergi. Denne udvidelse er beregnet til at give en merudvaskning på ca. 8,4 ton N/år til Odense Fjord (og ca. 1,8 ton N/år til Holckenhavn Fjord). Desuden har Faaborg-Midtfyn Kommune i 2015 godkendt etablering af et biogasanlæg på Midtfyn, hvilket er beregnet til at give en merudvaskning på ca. 15 ton N/år til Odense Fjord. Faaborg-Midtfyn Kommune har derudover ikke kendskab til andre kilder opstået siden 2007, som har givet anledning til en væsentligt øget nitratudvaskning. Faldet i antal dyreenheder er så stort, at det samlede billede ikke ændres af merpåvirkningen fra udvidelse/etablering af de nævnte biogasanlæg.

Miljøstyrelsens afskæringskriterium er altså opfyldt i denne sag. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at husdyrbruget sammen med andre planer og projekter ikke vil kunne skade Natura 2000-området, da Miljøstyrelsens afskæringskriterium er opfyldt.

Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, at et projekt i sig selv ikke kan medføre en skadevirkning på overfladevande, er, at nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland. Dog skal udvaskningen være mindre end 1 %, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ifølge tal fra Miljøstyrelsen vil udbringning af husdyrgødning normalt højst kunne bidrage med 20 % af udvaskningen fra dyrkede arealer. For at det ansøgte (udbringningen af husdyrgødning) skal kunne bidrage med over 1 % af den samlede nitratudvaskning til et vandområde, skal det dermed omfatte mere end ca. 5 % af det pågældende opland.

Tabel 6.4. Udbringningsarealernes andel af det samlede opland til de berørte vandområder.

Recipient	Samlet opland	Areal i opland	Andel af opland
Odense Fjord (indre del)	98.864 ha	341 ha	0,34 %
Holckenhavn Fjord	22.126 ha	13 ha	0,06 %
Langelandssund	27.076 ha	6 ha	0,02 %

De ansøgte udbringningsarealer udgør ikke mere end 5 % af nogle af de berørte oplande, jf. tabel 6.4. Dermed kan projektet i sig selv ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, jf. Miljøstyrelsens vejledning.

¹⁸ Se <http://www.jordbrugsanalyser.dk>

Fosfor

En fortsat nettotilførsel af fosfor vil på sigt medføre en risiko for, at der udvaskes fosfor til vandmiljøet. Risikoen for udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne afhænger bl.a. af jordens fosfortal. Fosfortallet er et udtryk for jordens indhold af plantetilgængeligt fosfor. Hvis fosfortallene på udbringningsarealerne er tilstrækkeligt lave, er der dog en begrænset risiko for, at der vil ske udvaskning af fosfor fra arealerne.

Ved fosfortal på 2-4 er jordens fosforindhold tilstrækkelig højt til, at det ikke vil være nødvendigt at tilføre mere fosfor, end der fraføres med planterne. Ved fosfortal over 6 vil der være en kraftigt forøget risiko for udvaskning af fosfor fra arealerne¹⁹.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at det af hensyn til bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen og i husdyrlovens § 19 og § 23 kan være problematisk at give godkendelse til et projekt, der omfatter et væsentligt fosforoverskud på arealer i oplandet til et vandområde, hvor målsætningen for området ikke er opfyldt på grund af for store tilførsler af næringsstoffer. Den tilgængelige forskningsbaserede viden med hensyn til fosforudvaskning er begrænset, hvorfor der efter vores opfattelse bør udvises forsigtighed med at tillade en overskudstilførsel af fosfor.

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for fosfor stiller krav vedrørende fosforoverskuddet på drænedele og lerjorde med høje fosfortal (samt på lavbundsarealer) i oplandene til Natura 2000-vandområder (og visse andre vandområder), der er overbelastede med fosfor. Dermed begrænses risikoen for udvaskning af fosfor til sårbare områder.

Natur- og Miljøklagenævnet har i efteråret 2012 fastlagt en praksis vedrørende fosfor. Nævnet finder, at det generelle beskyttelsesniveau suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår gør op med reguleringen af fosforoverskuddet.

Vi vurderer i den aktuelle sag, at husdyrlovens beskyttelsesniveau vedrørende fosfor er overholdt, og vi har ikke fundet grundlag for at stille skærpede vilkår.

Med hensyn til påvirkning af Natura 2000-områder, hvad angår udvaskning af fosfor, vurderer Faaborg-Midtfyn Kommune, at der ikke er risiko for, at projektet i sig selv eller sammen med andre planer eller projekter kan påvirke Natura 2000-områderne Odense Fjord og Centrale Storebælt og Vresen væsentligt, idet

- 1) antallet af dyreenheder i det aktuelle opland er faldende (jf. afsnittet om kvælstof)
- 2) husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

6.6 Påvirkning af grundvand

Nitratudvaskningen til grundvand skal kun vurderes i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt D, nr. 2), hvis der ligger udbringningsarealer i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).

I den aktuelle sag ligger ca. 74,6 ha af de ansøgte udbringningsarealer inden for nitratfølsomme udbringningsarealer. Det drejer sig om marker øst for Heden og sydvest for Sønder Højrup.

I henhold til det generelle beskyttelsesniveau må der ikke ske en merudvaskning, hvis udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen. Ifølge beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem er udvaskningen fra de pågældende marker mellem 54 og 57 mg nitrat pr. l i eftersituationen, hvilket svarer til udvaskningen i nudriften.

Herudover afhænger vurderingen af, hvilken af følgende situationer, der er tale om:

- 1) Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området samt udarbejdet en indsatsplan for området.

¹⁹ Tab af fosfor fra landbrugsjord til vandmiljøet. DJF-rapport. Markbrug nr. 34, oktober 2000.

- 2) Der er hverken foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området eller udarbejdet en indsatsplan for området.
- 3) Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området, men ikke udarbejdet en indsatsplan for området.

I den aktuelle sag er der tale om situation 2. I denne situation skal udvaskningen til grundvand ikke leve op til yderligere krav.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer ud fra ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau vedrørende nitratudvaskning til grundvand er overholdt.

7. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved hjælp af bedste tilgængelige teknik, jf. § 19 i husdyrloven. Dette omfatter følgende områder:

- Ammoniakemission fra anlægget
- Fosfor
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Udbringning af husdyrgødning.

Kravet om BAT er uafhængigt af, om husdyrlovens generelle krav vedrørende ammoniakemission og udvaskning af næringsstoffer er overholdt på anden vis.

Ammoniak

BAT vedrørende ammoniak omfatter ammoniakemission fra husdyrbrugets anlæg, det vil sige husdyrholdet, stalde og gødningsopbevaringslagre.

Miljøstyrelsen har udgivet notater med vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak for flere dyretyper, herunder for slagtesvin²⁰ i gyllebaserede staldsystemer. I disse notater er der angivet vejledende tal for, hvor stor ammoniakemissionen må være fra hvert enkelt dyr i hhv. nye stalde og eksisterende stalde. Ud fra disse tal er det beregnet, hvor stort det samlede ammoniaktab må være fra den ansøgte produktion, jf. tabel 7.1, og dette tal er sammenlignet med den beregnede ammoniakemission fra det ansøgte projekt.

Da der ikke er fastlagt en vejledende emissionsgrænseværdi for heste – og da de fem heste i denne sammenhæng vurderes at være af underordnet betydning – er hestene udeladt af beregningerne.

Tabel 7.1. Vejledende emissionsgrænseværdier vedrørende ammoniaktab fra stald/lager.

Dyretype	Antal dyr	Emissionsgrænseværdi pr. dyr (kg NH ₃ -N)	Emissionsgrænseværdi i alt (kg NH ₃ -N)	Emission, ansøgt projekt (kg NH ₃ -N)
Stald 1 Slagtesvin (25-110 kg) (Drænet gulv)	9.200	0,4*1,11	4.094	4.198
Stald 2 Slagtesvin (25-110 kg) (Delvist spalter, 25-49 % fast gulv)	9.200	0,36*1,11	3.685	3.444
Sygestald Slagtesvin (25-110 kg) (Delvist spalter, 25-49 % fast gulv)	190	0,36*1,11	76	71
I alt			7.855	7.713

Idet ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er lavere end den vejledende emissionsgrænseværdi, er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt lever op til kravene om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrlovens § 19, med hensyn til ammoniakemission.

²⁰ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Miljøstyrelsen, maj 2011.

Af særlige tiltag til at begrænse ammoniakemissionen er der etableret teltoverdækning på begge gyllebeholdere.

Ved fremtidige revurderinger af miljøgodkendelsen skal godkendelsen om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40. I denne forbindelse skal det altså vurderes, om udviklingen af ny teknologi betyder, at der skal stilles nye krav til husdyrbruget. For godkendelser efter § 12 påhviler det desuden tilsynsmyndigheden at tage godkendelsen op til revurdering, såfremt væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknologi skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, jf. husdyrlovens § 40, stk. 2.

Fosfor

I Miljøstyrelsens notater vedrørende "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" er der fastsat grænseværdier for emission af fosfor. Grænseværdien er siden blevet justeret i 2014, jf. Miljøstyrelsens wiki-vejledning.

Den aktuelle BAT-grænse for fosfor for slagtesvin på drænet gulv eller delvist fast gulv er 22,3 kg P pr. dyreenhed pr. år

Den samlede vejledende emissionsgrænseværdi kan dermed beregnes til: 526,6 DE slagtesvin x 22,3 kg P/DE/år = 11.743 kg P årligt

Af it-ansøgningen fremgår det, at det fra den ansøgte svineproduktion er en årlig fosforemission på 11.728 kg P. Dermed overholdes Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, idet der er reduceret med 15 kg P ud over den vejledende emissionsgrænseværdi. I denne sag er det valgt at reducere fosforindholdet i foderet til 4,53 g P pr. foderenhed (normen er 4,80 g P pr. foderenhed).

Det er på baggrund af ovenstående Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt lever op til kravene om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. husdyrlovens § 19, med hensyn til fosforemission.

Forbrug af vand og energi

Ansøgningens oplysninger om ventilation, rengøring samt energi- og vandforbrug er gennemgået i afsnittet "Drift af husdyrbrugets anlæg".

Ifølge BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at reducere vandforbruget ved at gøre følgende:

- Rengøre stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller efter hvert hold.
- Udføre regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrere vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Opdage og reparere lækager.

Ifølge BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at reducere energiforbruget ved at gøre følgende:

- Anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt.
- For mekanisk ventilerede stalde: Optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol og opnå minimumsventilation om vinteren. Undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergibelysning.

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at der for at sikre, at virksomheden opfylder BAT med hensyn til vand- og energiforbrug, skal stilles vilkår om, at ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov, dog mindst fire gange om året, og at der skal anvendes lavenergibelysning.

Desuden stilles følgende vilkår:

Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel o.l.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Hvis vand- og energiforbruget stiger utilsigtet, eller er væsentligt højere, end hvad der kan forventes, skal der gøres en indsats for at nedbringe forbruget. Der skal kunne redegøres for denne indsats i forbindelse med miljøtilsyn.

Management

I ansøgningen er der beskrevet følgende vedrørende management:

"Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som er vedlagt ansøgningen.

I den daglige drift følges "Code of Practice", hvorved elementære forholdsregler for at overholde godt landmandsskab sikres fulgt.

Der tilstræbes det lavest mulige og økonomisk optimale foderforbrug. Foderforbruget følges via e-kontroller, der også viser fodereffektiviteten.

Gødningsforbrug registreres årligt via gødningsregnskab, ligesom der årligt udarbejdes mark- og gødningsplan for optimal anvendelse af såvel husdyr- som handelsgødning.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.

Der er gyllealarmer på gyllebeholderne.

Alle installationer følges ved daglige tilsyn.

Der er sundhedsaftale med dyrlæge med deraf følgende månedligt dyrlægebesøg.

Der føres medicinregnskab.

Der holdes daglige morgenmøder med personalet.

Og holdes medarbejdersamtaler to gange om året.

Medarbejderne deltager i møder og kurser efter aftale og behov.

Der vurderes således at være BAT på alle områder."

BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion²¹ nævner en række punkter, der anses som BAT med hensyn til godt landmandsskab, herunder uddannelse af personale, journalføring over forbrug af vand, energi og gødning, korrekt planlægning af gødning af marker samt at have en beredskabsplan. En del af disse ting udføres allerede på ejendommen, og andet er ikke tilstrækkeligt konkret til, at der kan stilles vilkår om det. Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer på denne baggrund, at ansøger lever op til BAT med hensyn til management.

Udbringning af husdyrgødning

I ansøgningen er der ikke nogen nærmere redegørelse for anvendelse af BAT i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

I Miljøstyrelsens notater vedrørende "vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik" står der følgende:

"For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er BAT. Miljøstyrelsen har derfor ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for nitratudvaskning og ammoniakemission i forbindelse med udbringning af husdyrgødning."

På denne baggrund er det Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår.

8. Egenkontrol

I ansøgningen er der anført følgende vedrørende egenkontrol:

- Gødningsregnskab
- Logbog over flydelag på gyllebeholdere
- Danish Crowns "Code of Practice"
- E-kontrol.

²¹ Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs (BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion). Europakommissionen, juli 2003.

I forbindelse med godkendelsen skal der stilles vilkår til den egenkontrol, husdyrbruget skal foretage, herunder angivelse af beregninger, målinger, procedurer m.v., jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13, stk. 1, nr. 3. For IE-husdyrbrug (herunder den ansøgte produktion) skal informationer på grundlag af resultaterne af emissionsovervågningen indberettes mindst en gang årligt. I forhold til dette skriver Miljøstyrelsen følgende i deres digitale vejledning: "Medmindre kommunen mener, der er behov for en mere omfattende indberetning, er det tilstrækkeligt, at kommunen indhenter de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen fra NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab."

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at der føres egenkontroljournal for tilsyn med ventilationsanlæg, vand- og energiforbrug, og at der skal føres egenkontrol vedrørende fosfor i foderet.

9. Ophør af husdyrbruget

I ansøgningen er der ikke nogen redegørelse for foranstaltninger ved ophør af produktion.

Faaborg-Midtfyn Kommune stiller vilkår om, at virksomheden ved ophør skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning.

10. Alternative muligheder

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12, stk. 2, vurdere de væsentligste mulige alternative løsninger, jf. husdyrlovens § 24, stk. 1. Ansøger har ikke redegjort for alternativer.

Faaborg-Midtfyn Kommune har i denne sag vurderet ét alternativ, nemlig en nul-løsning, hvor ændringen af husdyrbruget ikke gennemføres.

Det er Faaborg-Midtfyn Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at nul-alternativet, dvs. fastholdelse af et uændret produktionsniveau, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil nul-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre, lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

11. Relevant lovgivning m.v.

I dette afsnit gives en kort oversigt over love og bekendtgørelser m.v., der er særlig relevante i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug og udbringningsarealer.

Husdyrloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (og tilhørende vejledning) fastsætter rammerne for behandlingen af ansøgninger om miljøgodkendelse m.v. Dette angår blandt andet hvilke forhold, kommunen skal vurdere, samt beskyttelsesniveauer for de miljøpåvirkninger, der er fra husdyrbruget.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven). Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Bek. nr. 44 af 11. januar 2016.
- Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Version 2.0, digital vejledning, tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter generelle regler for indretningen af husdyrbrug og anvendelse af husdyrgødning.

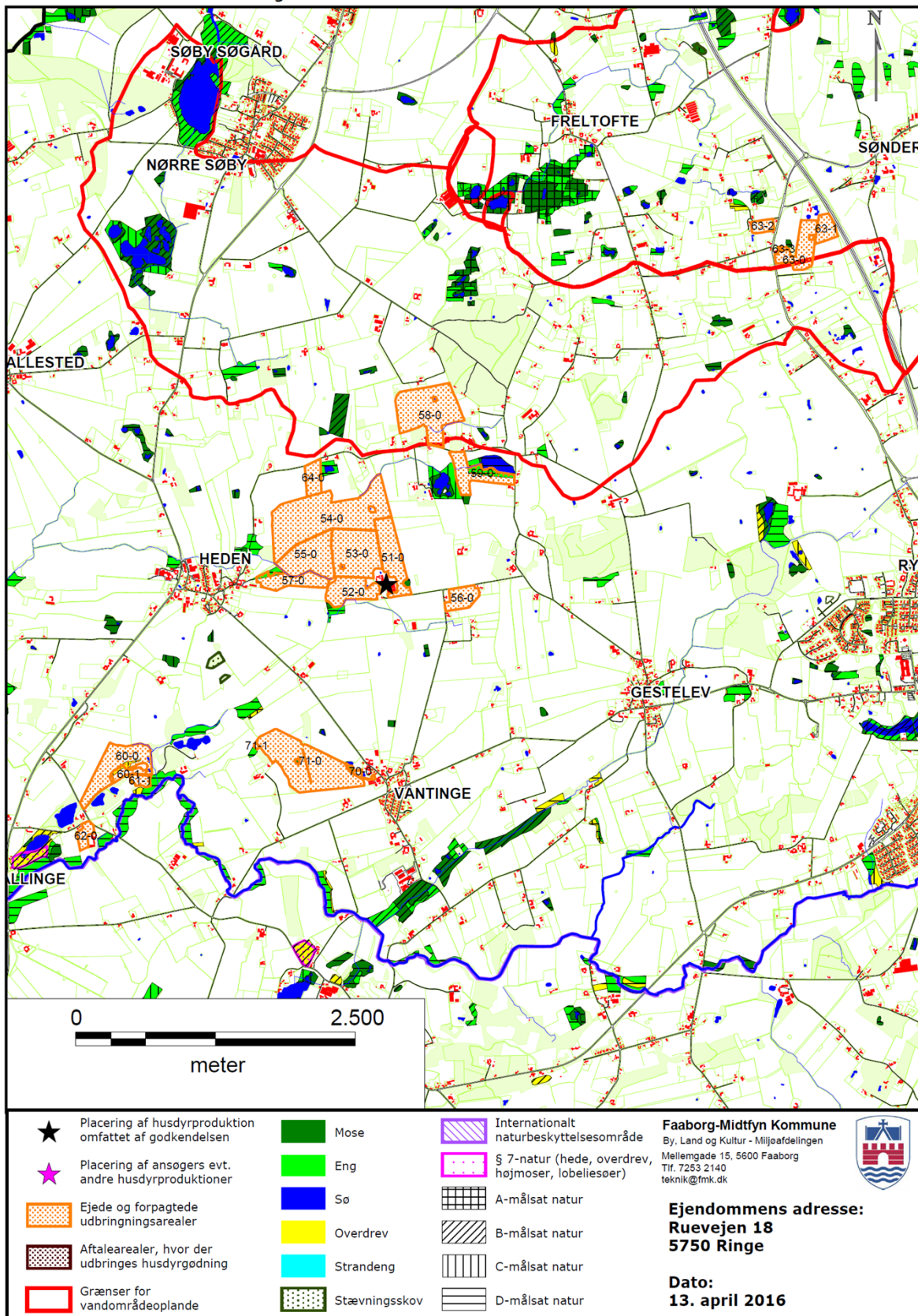
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Bek. nr. 1318 af 26. november 2015.

Habitatdirektivet og habitatbekendtgørelsen fastsætter regler for beskyttelse af Natura 2000-områder samt særligt sårbare arter.

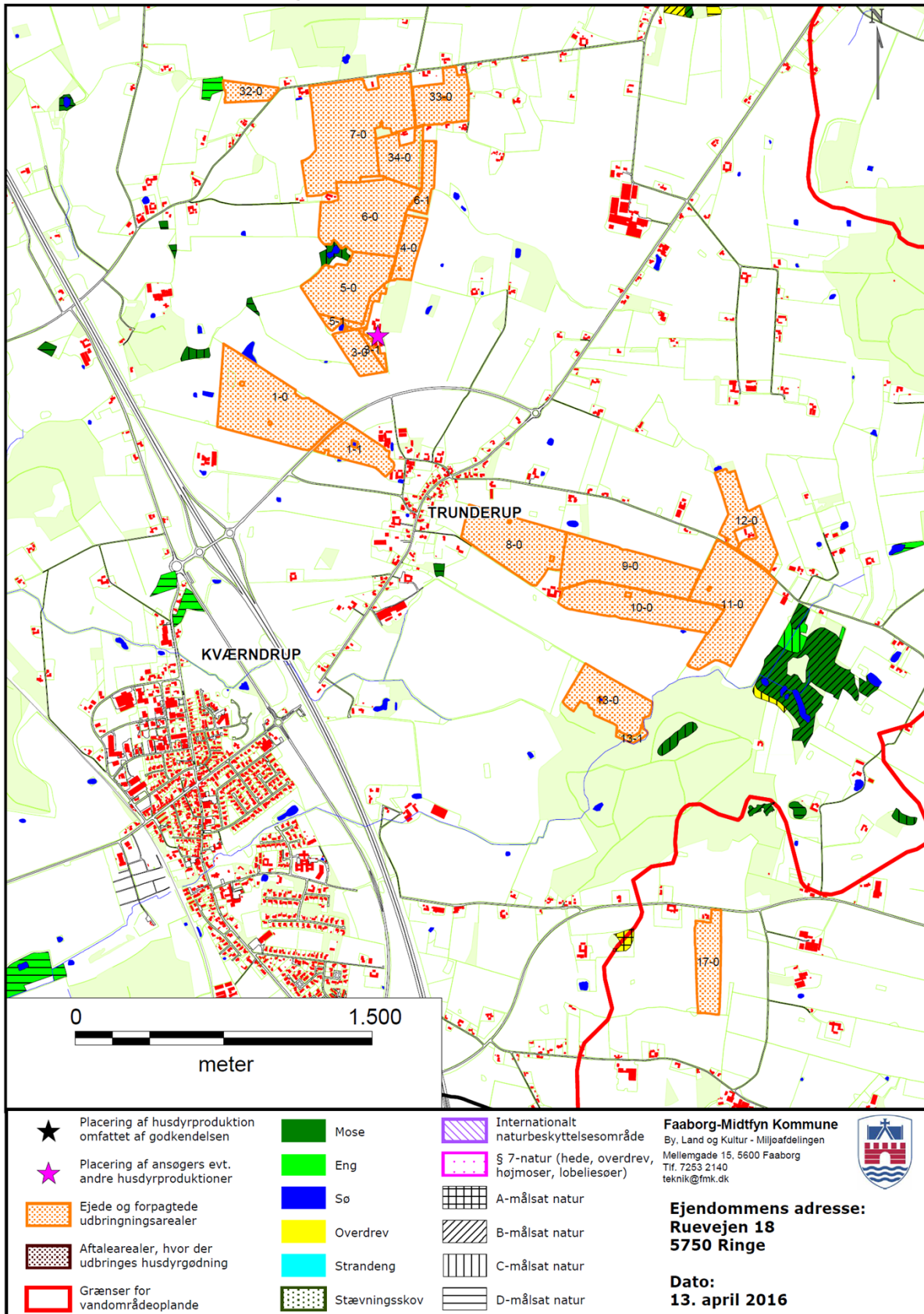
- EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Bek. nr. 408 af 1. maj 2007.

Kortbilag 1 (udbringningsarealer)

Beliggenhed af husdyrbrug og udbringningsarealer i forhold til natur og vandområdeoplande.
Kort 1 af 2: Arealer vest for Ringe.

Beliggenhed af husdyrbrug og udbringningsarealer i forhold til natur og vandområdeoplande.
Kort 2 af 2: Arealer ved Kværndrup.

Kortbilag 2 (transportveje)

Mest brugte transportveje for husdyrbrugets interne transporter.

